

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
สถาบันราชภัฏ

INSTRUCTIONAL CONDITIONS OF AGRICULTURE IN
RAJABHAT INSTITUTES AS PERCEIVED
BY AGRICULTURAL INSTRUCTORS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2540

ISBN 974-621-830-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ

INSTRUCTIONAL CONDITIONS OF AGRICULTURE IN
RAJABHAT INSTITUTES AS PERCEIVED
BY AGRICULTURAL INSTRUCTORS

นางสาวเกษร เมืองทิพย์
MISS KESORN MEAUNG TIP

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2540

ISBN 974-621-830-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หน้า.....
ทะเบียน..... 28923
เดือน, ปี 1.1 พ.ย. 2540

สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โดยไม่ได้รับอนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**INSTRUCTIONAL CONDITIONS OF AGRICULTURE IN
RAJABHAT INSTITUTES AS PERCEIVED
BY AGRICULTURAL INSTRUCTORS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF SCIENCE AGRICULTURAL EDUCATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
1997

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ISBN 974-621-830-1

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
สถาบันราชภัฏ

INSTRUCTIONAL CONDITIONS OF AGRICULTURE IN
RAJABHAT INSTITUTES AS PERCEIVED BY AGRICULTURAL
INSTRUCTORS

ชื่อนักศึกษา

นางสาวเกษร เมืองทิพย์ รหัสประจำตัว 37063402

หลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา คุรุศาสตร์เกษตร

ภาควิชา

คุรุศาสตร์เกษตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.คณัย

ดิษยบุตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.นพคุณ

ศิริวรรณ

ผศ.ดร.วีรวรรณ

ศิริวรรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ลายมือชื่อ
ดร.คณัย ดิษยบุตร	
ดร.นพคุณ ศิริวรรณ	
ผศ.ดร.วีรวรรณ ศิริวรรณ	
อาจารย์สมจิตต์ ก่อกล้าถิ่น	
อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ	

ค่าระดับคะแนนที่เป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบ GOOD

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 21 พฤศจิกายน 2539 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.มนัส ตั้งวรศิลป์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 10 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2540

หมายเหตุ การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้ใช้ค่าระดับคะแนนดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ผลการศึกษา
O	Outstanding (ดีเยี่ยม)
G	Good (ดี)
P	Pass (ผ่าน)
F	Fail (ไม่ผ่าน)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของ

อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ

นักศึกษา

นางสาวเกษร เมืองทิพย์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร. คนัย คิมขบุตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. นพคุณ ศิริวรรณ

ผศ. ดร. วีรวรรณ ศิริวรรณ

ระดับการศึกษา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

ภาควิชา

ครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ (2) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ (3) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ (4) เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิศาครุศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตรและ (5) เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ทั่วประเทศรวม 36 แห่ง จำนวน 323 คน กลุ่มตัวอย่างคือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจำนวน 167 คน จากสถาบันราชภัฏที่สุ่มมา 18 แห่ง การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค-สแควร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ระหว่าง อาจารย์ที่มีวุฒิ
วิทยาศาสตร์เกษตร กับ วุฒิการศึกษาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น 4 เรื่อง คือ 1) วิธีการสอนแบบการสาธิต 2) การค้นคว้า 3) สื่อการ
เรียนการสอนโดยวีดิทัศน์ และ 4) การประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน

ส่วนการเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรระหว่างอาจารย์ที่มี
ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร ต่ำกว่า 16 ปี กับมีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป พบ
ว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียงเรื่องเดียว คือในด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก เรื่อง พื้นที่ในการทดลอง/ สาธิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Insrtructional Conditions of Agriculture in Rajabhat Institutes as Perceived by Agricultural Instructors
Student	Miss Kesorn Meaungtip
Thesis Advisor	Dr.Danai Disyabutra
Thesis Co-advisor	Dr.Nopakoon Siriwan Asst. Prof. Dr.Werawan Siriwan
Level of study	Master of Science Agricultural Education
Department	Agricultural Education, Faculty of Industrial Education King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1997

Abstract

This research aimed at studying the teaching and learning condition in agriculture of agricultural instructors in Rajabhat Institutes throughout the country concerning: 1] sociographical status of agricultural instructors; 2] teaching and learning condition in agriculture; 3] problems and suggestions for teaching and learning agriculture; 4] comparing teaching and learning agriculture between the instructors with agricultural education qualification and those with agricultural science qualification; and 5] comparing teaching and learning agriculture between the two groups of instructors' with different teaching experiences.

Population of the study were 323 agricultural instructors in 36 Rajabhat Institutes throughout the country. Sample group comprised 167 agricultural instructors from 18 selected institutes through simple random sampling technique. Constructed questionnaires were used as the tools for gathering data. The data were analysed by SPSS/PC⁺ program and frequency counts, percentage, mean, standard deviation and Chi-square test were used as the tools for statistical analysis.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

In comparison on instructional condition in agriculture between instructors with agricultural education background and those with agricultural science background, it vealed no statistically significant differences at 0.05 in all aspects except: 1] demonstration mehod , 2] assigned work, 3] video using, 4] evaluation before working. When comparing the two groups with different teaching experiences it found that there was no any statistically significant difference at 0.05 between the instructors of less than 16 years of teaching experience and those having more than 16 years teaching experience.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยความกรุณาของ ดร.คณัย คิษยบุตร ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และ ผศ.ดร.วีรวรรณ ศิริวรรณ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีกษา ให้ข้อคิด และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกท่าน ที่กรุณาแนะแนวทาง และคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้แบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏทั้ง 18 สถาบัน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด
คุณงามความดีของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณพ่อ-คุณแม่ และครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาตลอด

เกษร เมืองทิพย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....		I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		IV
กิตติกรรมประกาศ.....		VII
สารบัญ.....		VIII
สารบัญตาราง.....		X
บทที่		
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
	สมมติฐานการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
	เชิงอรรถ.....	7
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	9
	ความหมายของหลักสูตร.....	9
	หลักสูตรวิทยาลัยครู.....	10
	โปรแกรมการสอนวิชาเกษตร.....	10
	ระดับของหลักสูตร.....	11
	โครงสร้างหลักสูตร.....	11
	การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	12
	ครูกับการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	13
	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	14
	การประเมินผล.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สิ่งอำนวยความสะดวก.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
เชิงอรรถ.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....	32
4 ผลการวิจัย.....	33
สภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	33
สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	37
ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร.....	44
เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาตรีเกษตรกับการศึกษาเกษตร.....	50
เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน.....	60
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	68
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	78
เชิงอรรถ.....	80
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก. หนังสือราชการ.....	92
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	101
ประวัติผู้เขียน.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงโครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยครู.....	11
2	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย.....	29
3	แสดงสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร.....	33
4	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและ การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	37
5	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจ กรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	38
6	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	39
7	แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	40
8	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชา เกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	42
9	แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการ สอนและการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	44
10	แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและ กิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	45
11	แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการ สอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	46
12	แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	47
13	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียน การสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ.....	48
14	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการ สอนและการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒิ วิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร.....	50

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่

หน้า

15	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและ กิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์ เกษตรกับการศึกษาเกษตร.....	52
16	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการ สอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์เกษตร กับการศึกษาเกษตร.....	54
17	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์เกษตรกับ การศึกษาเกษตร.....	56
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรใน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มี วุฒिवิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร.....	58
19	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการ สอนและการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีระสบ การณ้การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป.....	60
20	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและ กิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสพการณ้การ สอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป.....	62
21	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการ สอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสพการณ้การสอน ต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป.....	63
22	เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสพการณ้การสอนต่ำ กว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป.....	64
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรใน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มี ประสพการณ้การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเกษตรเป็นพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ซึ่งในปัจจุบันการเกษตรยังเป็นสาขาการผลิตที่มีมูลค่าของผลผลิตสูง เช่น สินค้าประมงและผลิตภัณฑ์ เป็นสินค้าที่มีศักยภาพทางการตลาดสูง สามารถส่งออกได้มากเป็นอันดับหนึ่งของโลกในปี 2537 มีมูลค่าการส่งออกสูงประมาณ 50,000 ล้านบาท¹ ในปี 2538 (ม.ค.-ส.ค.) สินค้าเกษตรที่ส่งออก 1 ใน 10 ของสินค้าส่งออก ได้แก่ ยางพารา มูลค่าการส่งออก 43,406.7 ล้านบาท กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง มูลค่าการส่งออก 32,223.5 ล้านบาท ข้าว มูลค่าการส่งออก 31,955.4 ล้านบาท และผลิตภัณฑ์น้ำตาลทราย มูลค่าการส่งออก 26,621.4 ล้านบาท²

แนวโน้มสถานการณ์เศรษฐกิจและการค้าโลก คาดว่าการส่งออกของไทยในปี 2539 โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี สินค้าหมวดเกษตรกรรม ประมาณการส่งออกมูลค่า 226,815 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.1 ของมูลค่าการส่งออกรวม เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 3.8

สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร ประมาณการว่าจะส่งออกมูลค่า 131,720 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.2 ของมูลค่าการส่งออกรวม เพิ่มขึ้นจากปี 2538 ร้อยละ 6.9 สินค้าที่คาดว่าจะมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นที่สำคัญได้แก่ อาหารทะเลกระป๋อง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ข้าว ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูป³ จะเห็นได้ว่ามีจำนวนผลผลิตทางการเกษตรที่ส่งเป็นสินค้าออก และเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้สาขาเกษตรยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีการจ้างงานมากที่สุด⁴ คือมีผู้ประกอบการเกษตร ประมาณร้อยละ 67.0⁵

สิ่งบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านธุรกิจเกษตรในปัจจุบัน จะเห็นได้จากการขยายตัวด้านการลงทุนของบริษัทห้างร้านที่มาดำเนินธุรกิจการเกษตรกันมากขึ้น บริษัทใหญ่ ๆ หลายบริษัทได้ดำเนินกิจการลงทุนที่ค่อนข้างสูง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากได้เปรียบทางด้านทรัพยากรและวัตถุดิบต่างๆ จากจุดนี้เองจะสังเกตได้ว่าหากเกษตรกรของประเทศไทยนำทรัพยากรและวัตถุดิบต่างๆ ที่มีอยู่มาใช้ ประกอบกับความเชี่ยวชาญและความสามารถของเกษตรกรในด้านการพัฒนา⁶ ก็จะสามารถทำให้สาขาการเกษตรพัฒนาขึ้นอีกระดับหนึ่ง การที่จะให้เกษตรกรมีความสามารถหรือความเชี่ยวชาญนั้น หนทางที่ดีที่สุดคือการให้การศึกษาที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และคุณภาพ

ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นระบบและกระบวนการที่มีวัตถุประสงค์ หลักการในการที่จะให้ความรู้ ความคิด ทักษะและทัศนคติแก่บุคคลทำให้คนที่ได้รับการศึกษาได้รู้จักตนเองและรู้จักชีวิต เข้าใจ สังคมและสิ่งแวดล้อมจนสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้แก้ปัญหา เสริมสร้างชีวิตและสังคม ให้ดีขึ้น⁷ เนื่องจากสังคมและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องมีการพัฒนาการศึกษา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ⁸

การจัดการศึกษาเกษตรมีความสำคัญและมีความจำเป็น อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการปรับปรุงคุณภาพของเกษตรกรไทยจะเห็น ได้จากการศึกษาทุกระดับจะจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา สำหรับการศึกษาในระดับ อุดมศึกษานั้นเป็นระดับการศึกษาที่ผลิตบุคคลระดับนักวิชาการ เพื่อออกปฏิบัติงานทั้งภาครัฐบาล และเอกชน ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาท และมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

สถาบันราชภัฏจัดเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาสถาบันหนึ่ง ซึ่งได้จัดการเรียน การสอนวิชาเกษตรใน 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาการศึกษา ซึ่งสามารถ ตอบสนองความต้องการของสังคมได้หลากหลายรูปแบบ เช่น เป็นเกษตรกร นักส่งเสริมการ เกษตร ครู-อาจารย์เกษตร ฯลฯ

ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นสาขาการศึกษาที่เรียนทางด้านการศึกษาควบคู่ไปกับวิชาเกษตร และผู้ วิจัยเป็นนักศึกษาทุนครูทายาทของสถาบันราชภัฏ ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้วจะต้องเข้ารับราชการ เป็นอาจารย์สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ อันจะต้องเข้าไปสัมผัสกับการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรโดยตรง ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรว่าได้สนอง กับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมหรือไม่ อย่างไร จึงได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียน การสอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนวิชาเกษตรของสถาบันราชภัฏให้มีประสิทธิภาพสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

2. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

3. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ด้วยวิธีการไปขอเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเป็นทำ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง หากมีการนำไปใช้

4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตร กับวุฒิการศึกษาเกษตร

5. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน วิชาเกษตรต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิทางการศึกษาเกษตร มีสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ไม่แตกต่างกัน

2. อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน มีสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ไม่แตกต่างกัน

3. อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิทางการศึกษาเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2538 โดยเริ่มดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ 2538 - เดือนพฤศจิกายน 2539 ได้ศึกษาสภาพทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของ อาจารย์ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตรและเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียน การสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน โดยศึกษาจากอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใน สถาบันราชภัฏ จำนวน 18 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ประชากร คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ จำนวน 36 แห่ง จำนวน 323

คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่ได้จากการสุ่มสถาบันราชภัฏ จำนวน 18 แห่ง รวมจำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร 167 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ

1.1 วุฒิกการศึกษา

1.1.1 วุฒิกศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เกษตร

1.1.2 วุฒิกศึกษาด้านการศึกษเกษตร

1.2 ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

1.2.1 ประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี

1.2.2 ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม คือ สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

2.1 การเตรียมการสอนและการสอน

2.2 วิธีการสอนและกิจกรรม

2.3 สื่อการเรียนการสอน

2.4 การประเมินผล

2.5 สิ่งอำนวยความสะดวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำหลักการของ เอกชัย กี่สุขพันธ์^๖ ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนมาใช้เป็นกรอบแนวคิดคือ การดำเนินการเพื่อให้เกิดการสอนการเรียนตามหลักสูตรหรือ โปรแกรมการศึกษา ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนการสอน ประกอบด้วย สถานน ฉายศรีศิริ^๗ อ่าง โคยณภาพ อมรเลิศสินไทย ได้กล่าวว่าตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ที่ดีคือ ความถนัดด้านต่างๆ ขนาดของห้องเรียน สถิติการขาดเรียนวุฒิครู และรางวัล บัศวรี^๘ อ่างโคยณภาพ อมรเลิศสินไทย ที่ว่า การศึกษาจะได้ผลดีขึ้นอยู่กับการทำงานของครู ซึ่งครูจะทำงานได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ชั่วโมงการทำงานของครู จำนวนนักเรียนที่ครูต้องสอน วุฒิของครู สวัสดิการและสถานะในการทำงาน ฯลฯ ผลที่เกิดจากการที่มีประสิทธิภาพของครูสูงย่อมทำให้ต้นทุนการศึกษาต่ำลงและคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ สภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิกการศึกษา

ทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร และประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรที่ต่างกัน อาจมีผลต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านต่อไปนี้

1. การเตรียมการสอนและการสอน
2. วิธีการสอน และกิจกรรม
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การประเมินผล
5. สิ่งอำนวยความสะดวก

อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร	สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร
1. วุฒิการศึกษา - วิทยาศาสตร์เกษตร - การศึกษาเกษตร	- การเตรียมการสอนและการสอน - วิธีการสอนและกิจกรรม - สื่อการเรียนการสอน - การประเมินผล - สิ่งอำนวยความสะดวก

แสดงกรอบแนวความคิดสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในการทำวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

สถาบันราชภัฏ หมายถึง สถาบันราชภัฏตาม พรบ.สถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538

อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร หมายถึง อาจารย์ที่ทำการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

สภาพการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอนและการสอน วิธีการสอนและกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล และสิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

วิชาการเกษตร หมายถึง วิชาเกษตรตามหลักสูตรของวิทยาลัยครู พ.ศ. 2536

อาจารย์ที่มีวุฒิกิจศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เกษตร หมายถึง อาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกษตร และไม่เคยศึกษาหรือฝึกอบรมด้านการศึกษา

อาจารย์ที่มีวุฒิกิจศึกษาด้านการศึกษาเกษตร หมายถึง อาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาทางการศึกษาเกษตร หรืออาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกษตร ซึ่งเคยได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมด้านการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารการศึกษาและผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณานำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคู่มือครู และการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่วางไว้
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

- ¹ นพคุณ ศิริวรรณ, หลักอาชีวศึกษาเกษตร 1 งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532), หน้า 13.
- ² วารสารเศรษฐกิจพาณิชย์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 256 (พฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ.2538), หน้า 96.
- ³ เล่มเดียวกัน หน้า 11-12
- ⁴ นพคุณ ศิริวรรณ, หลักอาชีวศึกษาเกษตร 1 งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532), หน้า 13 .
- ⁵ นพคุณ ศิริวรรณ, การจัดการและการบริหารการศึกษาเกษตร: มีข้อคิดที่ด้อยทบทวน เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในเขตชุมชนหนาแน่น 5 กันยายน 2538 (กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง), หน้า 9
- ⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 21
- ⁷ สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515-2519 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักธรรมเนียบนายกรัฐมนตรี), 2515.
- ⁸ สนอง จันทรนันท และคนอื่น ๆ, แนวทางการวางแผนการศึกษากับการมีงานทำ วารสารการศึกษาแห่งชาติ, (2526).
- ⁹ เอกชัย กี่สุขพันธ์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป (กรุงเทพฯ : อนงศิลป์การพิมพ์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรเชิงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประ เชนด้านการค้า 2527), หน้า 155-157
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁰ สานน ฉายศรีศิริ อ่างโคยนภาพร อมรเลิศสินไทย, การกระจายครุตามวุฒิในโรงเรียน
ประถมศึกษา “รายงานการวิจัย” (กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาการศึกษา สำนักคณะกรรมการการ
ศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี), หน้า 4.

¹¹ ธำรง บัวศรี อ่างโคยนภาพร อมรเลิศสินไทย, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาลัยครู

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ครูกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

การจัดกิจกรรมการสอนการเรียน

การประเมินผล

สิ่งอำนวยความสะดวก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนจะก้าวหน้าหรือพัฒนาไปได้ด้วยดีต้องอาศัยหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน เพราะหลักสูตรรวมกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายเข้าไว้ด้วยกันทั้งหมดได้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตร (Curriculum) ไว้มากมายเช่น

พนัส หันนาคินทร์¹ ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง ประสบการณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อก่อให้เกิดความเจริญขึ้นในส่วนของผู้เรียน เช่นเดียวกับ ชำรง บัวศรี² ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตรคือประสบการณ์ทุกอย่างที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน และสมิตรี คุณานุกร³ ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นโครงการที่ประมวลเอาความรู้ และ ประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จากความหมายต่าง ๆ เหล่านี้สรุปได้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา

หลักสูตรวิทยาลัยครู

จุดหมายของหลักสูตรวิทยาลัยครูมุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะและเทคนิคเฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ในการประกอบอาชีพได้ เป็นอย่างดี
2. มีทักษะในการจัดการงานอาชีพ สามารถดำเนินงานอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่รู้ มีทักษะและวิจารณญาณในการแก้ปัญหา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
4. มีเจตคติที่ดี มีจรรยาบรรณและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ
5. มีโลกทัศน์ที่กว้าง ยอมรับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
6. เป็นพลเมืองดี มีความตระหนักต่อการพัฒนาตนเองและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาสังคม
7. มีความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์⁴

โปรแกรมการสอนวิชาเกษตร

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ได้จัดการเรียนการสอนใน 2 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สายเกษตรศาสตร์ มี 11 โปรแกรมวิชา คือ
 - 1.1 โปรแกรมวิชาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ระดับอนุปริญญา
 - 1.2 โปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาตรี
 - 1.3 โปรแกรมวิชาพืชศาสตร์ ระดับอนุปริญญา
 - 1.4 โปรแกรมวิชาพืชศาสตร์ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
 - 1.5 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ระดับอนุปริญญา
 - 1.6 โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
 - 1.7 โปรแกรมวิชาการส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาติให้ผู้อื่นนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางวิทยาลัยครูสุพรรณบุรี
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ (หลังอนุปริญญา) นำไปใช้

- 1.8 โปรแกรมวิชาสัตวบาล ระดับอนุปริญญา
- 1.9 โปรแกรมวิชาสัตวบาล ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
- 1.10 โปรแกรมวิชาสัตวรักษ์ ระดับอนุปริญญา
- 1.11 โปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพสัตว์ ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)⁵
2. สาขาวิชาการศึกษา มี 2 โปรแกรมวิชา คือ
- 2.1 โปรแกรมวิชาเกษตรกรรม ระดับปริญญาตรี
- 2.2 โปรแกรมวิชาเกษตรกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)⁵

ระดับของหลักสูตร

1. ปริญญาตรี
2. อนุปริญญา
3. ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมและสัดส่วนหน่วยกิตชั้นต่ำตาม โครงสร้างของหลักสูตรแต่ละระดับที่จัดไว้ โดยใช้ข้อบังคับวิทยาลัยครูว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดดังนี้

ตารางที่ 1

แสดงโครงสร้างหลักสูตรของวิทยาลัยครู

ระดับ	ปริญญาตรี		อนุปริญญา		ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	
	วิทยาศาสตร์	การศึกษา	วิทยาศาสตร์	การศึกษา	วิทยาศาสตร์	การศึกษา
หมวดวิชา						
1. พื้นฐานทั่วไป	40	40	16	16	24	24
- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	10	10	4	4	6	6
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	10	10	4	4	6	6
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10	10	4	4	6	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อให้นักเรียนใช้จนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ระดับ หมวดวิชา	ปริญญาตรี		อนุปริญญา		ปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)	
	วิทยาศาสตร์	การศึกษา	วิทยาศาสตร์	การศึกษา	วิทยาศาสตร์	การศึกษา
- กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10	10	4	4	6	6
2. เฉพาะด้าน	70	80	48	58	45	48
- กลุ่มวิชาเนื้อหา (วิชาเอก)	48	45	37	35	31	30
- กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	7	10	5	8	5	8
- กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15		6		9	
- กลุ่มวิชาชีพครู		25		15		10
3. เลือกเสรี	10	10	6	6	6	6
หน่วยกิตรวม	120	130	70	80	75	78

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรก็เหมือนกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ จะมีข้อแตกต่างที่ตรงที่การเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้นเน้นการปฏิบัติ⁷ ซึ่งปิณทุระ บุนนาค⁸ ได้ให้ความเห็นว่า การสอนวิชาเกษตรกรรมที่คั้นนั้นต้องมีการเรียนจากการกระทำจริงหรือที่เรียกว่า Learning by doing เช่นเดียวกับ ไพบูลย์ ไพรีพ่ายฤทธิ์ ได้ให้ความเห็นว่า การเรียนการสอนวิชาเกษตรให้ได้ผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างจริงจังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีการสอนภาคปฏิบัติอาศัยทฤษฎีอย่างเดียวไม่ได้

ซูโจ ศรীরัตน์¹⁰ ได้สรุปเกี่ยวกับการเรียนการสอนไว้ว่า โรงเรียนเป็นเพียงสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้ความรู้แก่บุคคลเพื่อประกอบอาชีพ เนื่องจากความรู้ที่ประกอบอาชีพนั้นจะต้องถ่ายทอดกันโดยใช้เวลานาน และต่อเนื่องกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการประกอบอาชีพนั้นในแต่ละอาชีพ บางอาชีพใช้เวลาถ่ายทอดไม่กี่ปี บางอาชีพใช้เวลาเป็นสิบ ๆ ปี และต้องชวนขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้นก็จำเป็นต้องให้คิดเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ พร พ่วงกิม¹¹ ให้ข้อเสนอแนะว่าการสอนการเรียนวิชาเกษตรควรเน้นที่การเรียนรู้อากการปฏิบัติจริงให้มาก ควรได้สำรวจและได้คัดเลือกทักษะทางการเกษตรที่จำเป็นต่อการประกอบ

อาชีพในท้องถิ่นและตรงกับความสนใจของผู้เรียน เช่นเดียวกับ พนิต เข้มทอง¹² ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการเรียนการสอนวิชาเกษตร เป็นระบบย่อยๆที่แตกออกมาจากระบบการเรียนการสอนเช่นเดียวกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ฯลฯ จะมีข้อแตกต่างตรงที่ว่า ในการเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้นเราจะเน้นที่การปฏิบัติ คือผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (student activities) ซึ่งเป็นการปฏิบัติ ผลที่ได้จากการปฏิบัติในระหว่างเรียนจะกลายเป็นประสบการณ์

H.M. Hamlin¹³ กล่าวว่า การศึกษาเกษตรควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน และยังคงคำนึงถึงเรื่องอื่นๆอีกด้วยเช่น ลัทธิ ศาสนา และค่านิยมของประชาชนในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เป็นต้น ดังนั้นการจัดการศึกษาวิชาชีพเกษตรจึงจัดในทำนองเดียวกันหมดทุกท้องถิ่นเหมือนวิชาอื่นๆไม่ได้

สรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้นจะต้องยึดหลักที่ว่า การเรียนรู้ด้วยการกระทำจริง (Learning by doing) และสิ่งที่ทำหรือปฏิบัตินั้นจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพท้องถิ่นนั้นๆ จึงจะทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรประสบผลสำเร็จ

ครูกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

กระบวนการสอนประกอบด้วยบุคคลผู้ทำหน้าที่สอนฝ่ายหนึ่งกับอีกฝ่ายหนึ่ง คือผู้ทำหน้าที่เรียนและเนื้อหาวิชาการสอนเป็นกระบวนการคลุกเคล้ากันระหว่างบุคคลสองฝ่าย¹⁴ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรครูผู้สอนจะต้องนำความรู้ทั้งทางด้านศิลป และวิทยาศาสตร์ประสมประสานกันแล้วนำเอาความรู้ดังกล่าวมาจัดสอนให้สอดคล้องกับสมรรถภาพของผู้เรียนประเภทของการเรียนรู้ซึ่ง Carter V.Good,¹⁵ กล่าวว่า การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาตอบสนอง หรือพฤติกรรมอันเนื่องมาจากบุคคลได้มีประสบการณ์ในขณะที่บุคคลนั้นมีสติสัมปชัญญะอันสมบูรณ์แต่บางครั้งอาจเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัวก็ได้

L.H. Newcomb กล่าวว่าครูเกษตรที่สามารถสอนวิชาเกษตร ได้ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติต่อไปนี้

1. มีความรู้ทางเทคนิคเกษตรอย่างสูงและลึกซึ้ง

2. มีความรู้ทางวิชาการเกษตรอย่างแท้จริง

3. มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

4. เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ไม่ควรดัดแปลงหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สามารถสอนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเทคนิคในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม¹⁶

การจัดกิจกรรมการสอนการเรียนรู้

กิจกรรมการสอนการเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ลักษณะของการสอนที่ดีคือ การจัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด หรือด้านสมรรถนะด้านทักษะทางกาย และมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ การกำหนดวิธีการสอน ผู้สอนจะยึดวัตถุประสงค์ การศึกษาวัตถุประสงค์ของบทเรียน ลักษณะของหลักสูตร เนื้อหาวิชา ลักษณะของผู้เรียน ตัวผู้สอน สื่อการสอนและ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นสำคัญ การสอนวิชาเกษตรผู้สอนจะให้ทั้งความรู้ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติที่ดีกับผู้เรียน ฉะนั้นผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนการเรียนรู้มีผู้สอนเป็นฝ่ายแสดงเพียงฝ่ายเดียว¹⁷

บุญธรรม จิตต์อนันต์ อ่างโคย สมหญิง ภาคอัฐ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูเกษตรในเรื่อง ความรู้ความสามารถด้านการสอนวิชาเกษตรกรรมของครูไว้ว่า

มีขั้นตอนสอนเริ่มตั้งแต่ เรียนวิชาการสอนและออกฝึกสอน มีแผนการสอนในวิชาที่ตนเองสอนและเตรียมการสอนอย่างดี และจะต้องมีความเข้าใจความต้องการของนักเรียน ส่วนขั้นต่อไปคือ ขั้นตอนการสอน จะต้องมียุทธศาสตร์การสอนที่ดี และจัดกิจกรรมการสอนที่เหมาะสมกับสภาพนักเรียนสามารถใช้และผลิตอุปกรณ์การสอนได้อย่างดี สอนเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์และตรงตามความต้องการของนักเรียนและชุมชน สามารถตอบ

เอกสารนี้เป็นเพียงเอกสารตัวอย่างเท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้โดยไม่ผ่านการอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้

ปัญหาอย่างมีหลักการและเหตุผล และสามารถควบคุมชั้นที่สอนได้อย่างดี¹⁸ โยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อรจิต ภูแพ ได้กล่าวไว้ว่า

คนที่เป็นครูจะต้องศึกษาความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรตลอดเวลา ทำความเข้าใจและใช้หลักสูตรให้ถูกต้องเพื่อทราบว่าจะต้องสอนอะไรให้แก่นักเรียน การเตรียมเนื้อหาวิชาเป็นส่วนสำคัญ ที่จะทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอน ผู้สอนควรได้ศึกษาหลักสูตรในระดับชั้นที่ต้องสอน ว่ามีเนื้อหาวิชาใดบ้าง แต่ละเนื้อหาวิชาต้องใช้เวลานาน้อยแค่ไหนในการสอน เพื่อเตรียมเนื้อหา ได้เหมาะสมตามเวลาและวัยของผู้เรียน นอกจากนี้เตรียมเนื้อหาวิชาแล้วครู ผู้สอนจะต้องนำความรู้ทางด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์ มาประสมประสาน กันแล้วนำความรู้ดังกล่าวมาจัดสอนให้สอดคล้องกับสมรรถภาพ และประเภท ของการเรียนรู้ ครูจึงจำเป็นที่จะต้องนำเอาทฤษฎีการเรียนรู้สมัยใหม่มา ประยุกต์ใช้ในการสอนการเรียนและควรใช้วิธีการสอนหลายๆแบบ¹⁹

ทั้งนี้เพราะในการสอนแต่ละแบบย่อมประกอบด้วยจุดมุ่งหมายหลายประการจึงจะบรรลุ ผลสำเร็จได้ต้องอาศัยวิธีการสอนแต่ละแบบที่เหมาะสม²⁰ นอกจากนี้วิธีการสอนแต่ละแบบแล้วครู ต้องคำนึงถึงสื่อการสอนซึ่งจะนำไปสู่ผลสำเร็จของการสอนอีกด้วย²¹ ซึ่ง นาฏเจลิเยว สุมาวงศ์²² ได้กล่าวไว้ว่า การใช้สื่อการสอนต่างๆ ประกอบการสอนการเรียนขึ้นกับองค์ประกอบหลาย ประการ เช่น ครูจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนและสื่อการสอนเป็นอย่างดี ครูจะต้องรู้จัก นำสื่อการสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับวิชา เวลา และใช้ให้ถูกต้องตามลักษณะของสื่อการสอนนั้นๆ

L.Shores อ่างโดย พรพนทิพย์ สุนันท์ลิขานนท์²³ ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ครูและนักเรียนจัดขึ้นเพื่อช่วยในการสื่อความหมายและส่งเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือการสอนทุกชนิดจัดเป็นสื่อการสอน เช่น หนังสือในห้องสมุด โสตทัศนวัสดุต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สไลด์ ฟิล์มสตริป รูปภาพ แผนที่ ของจริง และทรัพยากรจากแหล่งชุมชน

การประเมินผล

ไพศาล หวังพานิช²⁴ ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการในการตัดสินใจ ตีราคาสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของลักษณะและพฤติกรรม เช่น ผล การเรียน ผลการปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดผลเป็นหลัก และใช้วิจารณ์ ญาณประกอบการพิจารณา เช่นเดียวกับ กานดา พูลลาภทวี²⁵ ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการ

การตัดสินใจค่าของสิ่งของหรือการกระทำใดๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ก็ต้องมีการจัดแล้ว
วินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ครอบคลุมถึงปริมาณและคุณภาพ

สิ่งอำนวยความสะดวก

เมธี ปิรันธนานนท์ ได้กล่าวไว้ว่า

ปัญหาการจัดอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษานับเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนการศึกษา ซึ่งนักวางแผนการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ เพื่อความสะดวกในการบริหารงาน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทางการศึกษา ได้แก่ ที่ดิน อาคาร คุรุภัณฑ์ เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น ปัญหาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เหล่านี้สำหรับประเทศไทยมีหลายประการพอหยิบยกมากกล่าวได้ดังนี้

1. สิ่งอำนวยความสะดวกมีคุณภาพต่ำและไม่จัดให้ถูกต้อง หรือเหมาะสมต่อการดำเนินงาน ปัญหาในข้อนี้ จะพบได้จากขนาดของห้องเรียนมักเป็นขนาดเดียวกันหมด ไม่ว่านักเรียนในห้องมีจำนวนมากหรือน้อยลักษณะของห้องเรียนเป็นรูปสี่เหลี่ยมโดยตลอด สร้างความรู้สึกรำคาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนแบบเป็นรายวิชา ที่สับเปลี่ยนห้องเรียน แต่ไม่ว่าจะไปห้องเรียนใด ก็หนีห้องเรียนสี่เหลี่ยมไปไม่พ้นขนาดบริเวณ และพื้นที่ฝึกสอนวิชาเฉพาะ หรือวิชาชีพ เช่นห้องปฏิบัติการ โรงฝึกงาน และห้องทดลอง เป็นต้น คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวก ทำให้ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ หรือไม่เหมาะกับงาน
2. การออกแบบอาคารเรียนมีคุณภาพต่ำ
3. ขาดการประสานงานกันระหว่างผู้ใช้อาคารกับสถาปนิก
4. ขาดงบประมาณและการระดมทรัพยากร²⁶

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กองการวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ²⁷ ได้ทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2522 พบผลของการศึกษาที่สำคัญๆสรุปได้คือ ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าสามารถปฏิบัติตามหลักสูตรในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ

1. ครูผู้สอนยังขาดความต้องการของหลักสูตรในเรื่องจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและยังติดการสอนแบบเดิมไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามความต้องการของหลักสูตร

2. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

3. หลักสูตรกำหนดเนื้อหาไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และครูไม่สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นได้ เพราะกลัวความไม่ต่อเนื่องของหลักสูตร

4. หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไปสอนไม่ทัน

5. เนื้อหาหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการออกไปประกอบอาชีพได้จริง

6. เนื้อหาหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยและไม่มีความต่อเนื่องในการศึกษาในขั้นสูงต่อไป

สุมาลี กุลประดิษฐ์²⁸ ได้ศึกษาถึงสภาพการจัดการสอนวิชาการเรียนชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7 พบว่า ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นยังไม่ดี และส่วนมากมีประสบการณ์การสอนยังไม่มาก ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและเวลาที่กำหนดให้ยังไม่ดีพอ ปัญหาและอุปสรรคในการสอนการเรียนส่วนมากเป็นปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ประกอบการสอนการเรียน และวิธีการสอน

กรองจิต บัวทอง²⁹ ได้ศึกษาถึงปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี ปรากฏว่า ครูผู้สอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์ในการสอน เนื้อหาวิชาชีพเกษตรไม่สัมพันธ์กับวิชาในหมวดอื่น

นิรมล ธรรมอำนวยสุข³⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่าเกณฑ์ในการเปิดสอนพิจารณาจากความพร้อมด้านบุคลากรในสาขาวิชาที่เปิดสอน ความเพียงพอของจำนวนวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้สอน เอกสารประกอบการสอนส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ ความพร้อมของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

เอกสาร นิลมณี และคณะ³¹ ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการเรียนการสอนวิชาการงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ผลการศึกษาพบว่า ขาดแคลนคู่มือครู โครงการสอน แผนการสอนและอุปกรณ์ ครูร้อยละ 56.15 เข้าใจเรื่องหลักสูตร

ก่อนข้างน้อย ขาดสื่อการสอน ครูต้องการฝึกอบรมในเรื่องวิชาที่สอน ทักษะการปฏิบัติและเทคนิคการสอน

ถาวร แซ่ไว้ว³² ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า เอกสารที่ได้รับคือหลักสูตรและแนวการสอน ครูผู้สอนจัดทำใบงาน แผนงานการสอนด้วยตนเอง ครูผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง วิธีการสอนส่วนใหญ่ คือการปฏิบัติ การบรรยาย การวัดและประเมินผล มีการทดสอบความรู้พื้นฐานก่อนทำการสอน โดยการซักถาม มีการประเมินผลภาคปฏิบัติระหว่างเรียน โดยคุณผลงานที่นักเรียนปฏิบัติ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านวิชาอาชีพโดยตรง ขาดความรู้และเทคนิคในการเลือกวิธีสอนวิชาอาชีพ การสร้างแบบทดสอบวิชาอาชีพ ขาดทักษะในการผลิตเอกสารประกอบการสอนวิชาอาชีพที่จำเป็น ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอน ขาดงบประมาณที่จะใช้ดำเนินการตามแผนการเรียนอาชีพ

พริ้มเพรา คงชนะ³³ ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพท้องถิ่นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 10 พบว่า สื่อการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในการเรียนการสอน มีใช้แต่ไม่เพียงพอ ครูผู้สอนศึกษาสื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่นเป็นบางครั้ง และใช้เฉพาะบางบทบางหัวข้อและค้นคว้าจากหนังสืออื่นประกอบ หลักสูตรเป็นสื่อการสอนที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุด จุดสสารประกอบการเรียนเป็นสื่อการสอนที่ครูผู้สอนใช้น้อยที่สุด เกี่ยวกับปัญหาพบว่า มีปัญหามากเมื่อไม่ได้รับสื่อการสอนวิชาอาชีพท้องถิ่นหรือได้รับล่าช้าหรือไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอกับความต้องการไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถจัดหาและทำสื่อการเรียน และไม่สามารถประเมินผลได้ตามที่เสนอแนะไว้ในคู่มือการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่นและขาดแคลนอุปกรณ์เกี่ยวกับการทดสอบนอกเหนือจากการใช้การสังเกต

ลักขณา คำตรง³⁴ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่าการจัดครูเข้าสอนจัดตามวุฒิ ครูจัดเตรียมทำสื่อใช้เองโดยตรง โดยโรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ ปัญหาที่พบในด้านต่างๆ คือครูผู้สอนไม่เพียงพอ เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ การประเมินผลมีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอ

ชวนพิศ แซ่ห่วน³⁵ ได้ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ พ.ศ. 2526 พบว่า การนำหลักสูตรดังกล่าวมาใช้ในการจัดแผนการเรียนเกษตรนั้นไม่เป็นการเหมาะสมเท่าที่ควร และหลักสูตรได้กำหนดเนื้อหาทางวิชาการ คำอธิบายรายวิชา และความยืดหยุ่นของเนื้อหาตามสภาพท้องถิ่นไว้ในระดับที่มีความเหมาะสมน้อย การจัดแผนการเรียนเกษตรของทางโรง

เรียนได้จัดให้นักเรียนเรียนหนักในสาขาเกษตรทั่วไป ซึ่งไม่ตรงกับความสนใจของนักเรียนมากนัก และการเรียนรายวิชาเลือกทางโรงเรียนไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความต้องการ ส่วนทางด้านการสอน ครู-อาจารย์เกษตรมีการจัดสอนอยู่ในระดับพอใช้แต่วิธีการสอนยังขาดความเหมาะสม นอกจากนี้ครู-อาจารย์เกษตรยังไม่เข้าใจในหลักสูตรและมีประสบการณ์ในการสอนไม่มากนักซึ่งมีส่วนทำให้การสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ประเสริฐ ต้นจงนาวิณ³⁶ ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12 พบว่าในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้หลักสูตร คู่มือครู และโครงการสอนเป็นแนวทางการสอน มีการพิจารณาสภาพของท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน ใช้วิธีการสอนโดยการปฏิบัติและการสาธิต โดยใช้อุปกรณ์และแผนภูมิ หุ่นจำลองและวัสดุอุปกรณ์ มีการวัดผลประเมินผลการเรียนโดยการสนทนา การสัมภาษณ์ การสังเกตและการฝึกปฏิบัติงาน ปัญหาทางด้านจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมคือ ทางด้านงบประมาณ สวัสดิการ การนิเทศ การติดตามผลและการประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน

ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์³⁷ ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาในการจัดแผนการวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า สภาพของปัญหาในการจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพกลุ่มวิชาเกษตรกรรม มีปัญหาเรื่องหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการออกไปประกอบอาชีพ ได้จริง และเนื้อหาของหลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาระดับสูง ครู-อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ นักเรียนเลือกเรียนลดลง วัสดุอุปกรณ์การเกษตรมีไม่เพียงพอ เครื่องมือที่ได้รับคุณภาพไม่ดีและไม่ตรงตามความต้องการ งบประมาณไม่เพียงพอ ไม่สามารถให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศได้ตามหลักสูตร และผู้ปกครองฐานะยากจนทำให้โครงการเกษตรของสมาชิกมีปัญหา

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ³⁸ ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพอิสระเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 พบว่าครู-อาจารย์เกษตรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง เนื้อหาวิชา วิธีการสอน โครงการฟาร์ม และการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความคิดเห็นในเรื่องสื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหานั้นพบว่าส่วนใหญ่ครู-อาจารย์เกษตรเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเนื้อหาวิชา วิธีการสอน และโครงการฟาร์มอยู่ในระดับปานกลาง แต่เห็นว่าปัญหาในเรื่องสื่อการสอน และการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย³⁹ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พงษ์พิศ ทะคง และศุภลักษณ์ กุหาทอง³⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาที่ 9 พบว่า ปัญหาวัสดุ หลักสูตร เอกสารประกอบการเรียน มีไม่เพียงพอเป็นปัญหาหนักมากต้องแก้ไขด่วน รองลงไปคือ เนื้อหาหลักสูตรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ไม่เหมาะสม คู่มือครูบางวิชาไม่สะดวกในการใช้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่เพียงพอ ครูไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายหลักสูตร ครูสอนไม่ทันตามหลักสูตร ปัญหาเกี่ยวกับวิธีวัดผลและระบบการวัดผลที่เป็นปัญหาหนักต้องแก้ไขด่วนคือ มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพข้อสอบน้อย การใช้เครื่องมือในการวัดผลไม่คุ้มค่า เอกสารค้นคว้าเกี่ยวกับการวัดผลไม่เพียงพอ

รัตนาวดี นิลเปรม⁴⁰ ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพตามหลักสูตร ปวช.2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าครู-อาจารย์เกษตรส่วนใหญ่ประสบปัญหาปานกลางในการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพ สำหรับปัญหาที่ประสบมากที่สุดได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนและอุปกรณ์การสอน ครู-อาจารย์เกษตรได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ครู-อาจารย์เกษตรควรใช้วิธีการสอนหลายๆวิธีร่วมกันเช่น การบรรยายในชั้นเรียนร่วมกับการสาธิต แล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติเองจนเกิดทักษะ

2. กรมอาชีวศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการอบรมความรู้ทางการเกษตรในด้านต่างๆ เช่น เนื้อหาวิชาใหม่ๆ วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรมและการประเมินผล ให้ตรงตามความต้องการของครู-อาจารย์เกษตร ซึ่งอาจจะจัดระหว่างปิดภาคเรียน

3. กรมอาชีวศึกษาควรจัดทำ ภาพยนตร์หรือสไลด์เกี่ยวกับการสอนวิชาแกนวิชาชีพแต่ละวิชาไว้ เพื่อให้การสอนของครู-อาจารย์เกษตรแต่ละวิทยาลัยมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกัน

ประสิทธิ์ มณีไสย⁴¹ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่ามีปัญหาในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาและตำรา ด้านสื่อการสอน ด้านห้องปฏิบัติการ และในด้านการวัดและการประเมินผล ส่วนที่เป็นปัญหามากพบในเรื่องการกำหนดเนื้อหาวิชาที่สอนกับเวลาที่กำหนดให้

สมคิด สร้อยน้ำ⁴² ได้ศึกษาสภาพปัญหาการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรีกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่ามีปัญหาในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาและตำราเรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและห้องปฏิบัติการ มีการนำวัสดุในห้องดินมาใช้ทำสื่อการสอนน้อย และปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผล

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมบูรณ์ มิ่งมี⁴³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดและดำเนินการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา (ประจำการ) ระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษาในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ประสบปัญหามากในเรื่อง ขาดความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ในการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน ขาดเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ขาดสถานที่ทำความสะอาดร่างกาย ขาดตำราและเอกสารอ่านประกอบในวิชาภาคปฏิบัติและทฤษฎี เนื้อหาบางวิชาเน้นทางวิชาการมากกว่ากิจกรรมที่มุ่งพัฒนาชุมชนและไม่สัมพันธ์กับการนำไปสอน

เลิศชัย สอนสุภาพ⁴⁴ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู พบว่า มีปัญหามากในด้านสถานที่ อุปกรณ์การสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหามากที่สุดเกี่ยวกับขาดสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมทางน้ำ

วิจิต คาราบถ⁴⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางวิชาการของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่า วุฒิกการศึกษาสูงสุดมีความสัมพันธ์ต่องานสอน งานนิเทศการสอน งานวิจัย งานแต่งตำรา งานเขียนบทความ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม และประสพการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์ต่องานนิเทศการสอน

นิตยา คมธรรม⁴⁶ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาประชากรศึกษาในวิทยาลัยครู การวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในด้านหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ส่วนใหญ่มีปัญหา น้อย ที่มีปัญหาปานกลางคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบสืบสวนสอบสวน การใช้ชุดการเรียน และการใช้บทเรียนสำเร็จรูป ปัญหาด้านสื่อในเรื่องขาดความรู้ในการผลิตสื่อ และความไม่สะดวกในการหาข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและทันสมัย และการที่วิทยาลัยมีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษา และจากการวิจัยยังพบว่า เมื่อเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประชากรศึกษาระหว่างอาจารย์ ระดับการศึกษา และประสพการณ์ด้านประชากรศึกษาพบว่าผลส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ทรงลักษณ์ ไทรพิท⁴⁷ ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาหลักสูตรวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู จากการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาต่างมีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาดรังกกันว่า ในด้านเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมน้อย และมีความเพียงพอในด้านการเรียน ส่วนในด้านห้องปฏิบัติการนั้นมีความเห็นตรงกันว่ามี ความเหมาะสมและเพียงพอมาก

ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและสภาพการจัดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏเท่าที่ผ่านมา เป็นการศึกษาวิจัยในสาขาวิชาอื่นๆ ที่ไม่ใช่วิชาเกษตร ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่จะมีปัญหาในด้าน หลักสูตร เนื้อหาวิชา อุปกรณ์การสอน และการวัดการประเมินผลซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถาบันราชภัฏยังมีปัญหาในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอน ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ก็ควรที่จะได้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอน วิชาเกษตรเพื่อปรับปรุง หรือพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ พันธ์ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524), หน้า 175.

² ชำรง บัวศรี อ้างโดย รัตนาวดี นิลเปรม, “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพ ตามหลักสูตร ปวช. 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527), หน้า 9.

³ สุมิตร คุณานุกร, หลักสูตรและการสอน (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520), หน้า 3.

⁴ กรมการฝึกหัดครู, หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 สาขาวิทยาศาสตร์ (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู), หน้า 3-4.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17-54.

⁶ กรมการฝึกหัดครู, หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 สาขาวิชาการศึกษา (กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู), หน้า 5.

⁷ พินิต เข้มทอง, สื่อการศึกษากับการสอนวิชาเกษตร (กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523), หน้า 18-19.

⁸ ปิฎฐะ บุญนาค, 2508 คู่มือครูวิธีสอนวิชาเกษตรกรรม (กรุงเทพฯ : เขมมบรรณกิจ, 2508), หน้า 35-38.

⁹ ไพบุลย์ ไพร์พ่ายฤทธิ, “การสอนวิชาเกษตรในชั้นประถม,” ประมวลบทความเกี่ยวกับการศึกษาในชนบท (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสุเมรุ, 2516), หน้า 159-164.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณี¹⁰ ¹⁰ ชูใจ ศรีรัตน์. “สภาพการอาชีวศึกษาระหว่างปี 2510-2516,” รวมบทความอาชีวศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2517), หน้า 73.

¹¹พร พ่วงกิม, “ทักษะทางการเกษตร ตามความต้องการของนักศึกษาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในสถานศึกษาฝึกหัดครู,” (กรุงเทพฯ:วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522), หน้า 85-88.

¹²พนิต เข้มทอง, สื่อการศึกษากับการสอนวิชาเกษตร (กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523), หน้า 18.

¹³H.M, Hamlin, Agricultural Education in Community School (Illinois: The Interstate Printing Co, 1950), P 248.

¹⁴ชม ภูมิภาค, จิตวิทยาการเรียนการสอน (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 152.

¹⁵Carter V, Good, Dictionary of Education (New York : Mc Graw-Hill Book Company, Inc., 1973), P 55.

¹⁶L.H, Newcomb, “Improving Teaching and Learning,” Agricultural Education Magazine, (1974), P 125-126.

¹⁷ฉัตรชัย คชะ, “ความสามารถในการประเมินผลของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 1,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533), หน้า 8.

¹⁸บุญธรรม จิตต์อนันต์ อ่างโคย สมหญิง ภาคัด, “สมรรถวิสัยที่จำเป็นของครูเกษตรในด้านการสอนวิชาเกษตรในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามทฤษฎีของครูเกษตรกรรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529), หน้า 11-12.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 “ไม่ว่ากรณีใดๆ” ¹⁹อรุณจิตต์ ญณพ, คู่มือการฝึกสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526), หน้า23.

²⁰ ประเสริฐ ตันจงนาวิน, “ความคิดเห็นของครูเกษตกรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชา เกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการ ศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527), หน้า 21.

²¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ระบบสื่อการสอน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 96.

²² นาฏเฉลียว สุมาวงศ์, ระเบียบวิธีสอนทั่วไป (กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคม ศาสตร์, 2519), หน้า 143.

²³ Shores, L. อ่างโดย พรรณทิพย์ สุนันท์ลิขานนท์, “เปรียบเทียบความต้องการ และ ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และวิทยา ลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในภาคกลาง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529), หน้า 14.

²⁴ ไพศาล หวังพานิช, การวัดผลการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพา นิช, 2523), หน้า 13.

²⁵ กานดา พูลลาภทวี, การประเมินผลการศึกษา (กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์ เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ ชนนครเหนือ, 2528), หน้า 2.

²⁶ เมธี บิลันธนานนท์, การวางแผนอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการ ศึกษา(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2528) หน้า 6.

²⁷ กรมวิชาการ, การประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2522 (กรุงเทพฯ: กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2523), หน้า 39
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁸ สุมาลี กุลประดิษฐ์, “การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนรู้วิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , 2524), หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์.

²⁹ กรองจิต บัวทอง, “ปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526), หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์.

³⁰ นิรมล ชรรณอำนวยสุข, “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี,” เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 6 16-20 ตุลาคม 2532 เล่ม 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล) หน้า 932-933.

³¹ กมล ศิริกมล และคณะ, “สภาพการเรียนการสอนวิชาการทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตร 2521,” บทสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่ม 3 (กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529), หน้า 72.

³² ถาวร แซ่โง้ว, “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536), หน้าบทคัดย่อวิทยานิพนธ์

³³ พร็ิมเพรา คงชนะ, 2526. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพ ของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 10,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁴ ลักษณะ คำตรง, “การจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้าบทคัดย่อวิทยานิพนธ์

³⁵ ชวนพิศ แซ่หู่่น, “สภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรม ตามแผนการเรียนเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรดิษฐ์ พ.ศ.2526,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527) หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์

³⁶ ประเสริฐ ต้นจนาวิน, “ความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527), หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์.

³⁷ ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์, “ปัญหาในการจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532), หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์.

³⁸ สุวิทย์ ศิลสุวรรณ, “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพอิสระเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533), หน้าบทคัดย่อ.

³⁹ พงษ์พิศ ทะคง และ สุภลักษณ์ คูหาทอง, “สภาพปัญหาทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาที่ 9 ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,” ผลงานวิจัยทางการศึกษา (เล่มที่ 1) (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2524), หน้า 3-5

⁴⁰ รัตนาดี นิลเปร่ม, “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพตามหลักสูตรปวช. 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527), หน้าเนื้อความย่อวิทยานิพนธ์.

⁴¹ประสิทธิ์ มณีไสย, “ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู,” (ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 73 - 79.

⁴²สมคิด สร้อยน้ำ, “สภาพปัญหาการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรี กลุ่มวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” (ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524), หน้า 84 - 86.

⁴³สมบูรณ์ มิ่งเมือง, “ปัญหาการจัดและดำเนินการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษาในวิทยาลัยครู,” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า บทคัดย่อ.

⁴⁴เลิศชัย สอนสุภาพ, “ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในวิทยาลัยครู,” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527), หน้า บทคัดย่อ.

⁴⁵วิจิต คาราบถ, “สถานภาพทางวิชาการของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก,” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้าบทคัดย่อ.

⁴⁶นิตยา คมธรรม, “การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาประชากรศึกษาในวิทยาลัยครู,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529), หน้าบทคัดย่อ.

⁴⁷ทรงลักษณ์ ไทรฟัก, “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา หลักสูตรวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู,” (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้าบทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิกศีกษาเกษตรและเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันในสถาบันราชภัฏ จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏทั้งหมดรวม 36 แห่ง จำนวน 323 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้นำกลุ่มสถาบันราชภัฏทั้ง 8 กลุ่มสถาบันมาสุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 50 ของจำนวนสถาบันราชภัฏในแต่ละกลุ่ม โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) เลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกคนในสถาบันราชภัฏที่ได้จากการสุ่มเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จากวิธีการนี้ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 167 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2

แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย

กลุ่มสถาบัน	กลุ่มตัวอย่าง	
	สถาบันราชภัฏ	จำนวน (คน)
รัตนโกสินทร์ ล้านนา	พระนคร	15
	สวนดุสิต	5
	สวนสุนันทา	5
	เชียงใหม่	12
	เชียงราย	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไปว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาสาระอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กลุ่มสถาบัน	กลุ่มตัวอย่าง	
	สถาบันราชภัฏ	จำนวน (คน)
พุทธชินราช	นครสวรรค์	7
	เพชรบูรณ์	8
อีสานเหนือ	มหาสารคาม	9
	สกลนคร	9
อีสานใต้	นครราชสีมา	11
	บุรีรัมย์	12
ศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	10
	เพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์	14
ทักษิณ	สุราษฎร์ธานี	6
	นครศรีธรรมราช	9
	ภูเก็ต	10
ทวารวดี	เพชรบุรี	15
	หมู่บ้านจอมบึง	5
	รวม	167

ที่มา : สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2538

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หลักการ และทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขอบเขตและประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

1.2 ร่างแบบสอบถามแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อพิจารณาเนื้อหาและข้อความให้มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นแบบสอบถาม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

2. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร เช่น เพศ อายุ
- ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เช่น การเตรียมการสอน วิธีสอนและกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล
- ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

3. การพิจารณาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นมา ได้ผ่านการพิจารณาคุณภาพดังต่อไปนี้

3.1 ได้นำเครื่องมือไปให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (ดังรายชื่อในภาคผนวก) เพื่อพิจารณาข้อความให้มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นแบบสอบถาม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร คณะเกษตรและอุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏจันทรเกษมจำนวน 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วมาแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1 ติดต่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังอธิการบดี สถาบันราชภัฏที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือให้คณะอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ กรอกแบบสอบถามให้แก่ผู้วิจัย

2 ส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และให้ส่งกลับทางไปรษณีย์มายังผู้วิจัย ซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 121 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72.5 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

ตอนที่ 1 นำข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 2 นำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3

3.1 นำข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.2 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิ การศึกษาทางวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตร วิเคราะห์ด้วยค่าไค-สแควร์ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺

3.3 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน วิเคราะห์ด้วยค่าไค-สแควร์ โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิจัย

สภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 3
แสดงสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	63.6
หญิง	44	36.4
อายุ		
25-30 ปี	6	5.0
30-34 ปี	13	10.6
35-39 ปี	26	21.5
40-44 ปี	25	20.7
45-49 ปี	29	24.0
50-54 ปี	18	14.9
55-60 ปี	4	3.3
อายุต่ำสุด 25 ปี		
อายุสูงสุด 60 ปี		
อายุเฉลี่ย 42.3ปี		
S.D.= 7.48		
สถานภาพสมรส		
ไม่แต่งงาน	14	11.6
สมรส	105	86.8

สถานที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคนนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
ไม่ระบุ	2	1.6
ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
1-5 ปี	17	14.0
6-10 ปี	20	16.5
11-15 ปี	20	16.5
16-20 ปี	29	24.0
21-25 ปี	25	20.7
26-30 ปี	5	4.1
31-35 ปี	3	2.5
36-40 ปี	2	1.7
ประสบการณ์ต่ำสุด 1 ปี		
ประสบการณ์สูงสุด 36 ปี		
ประสบการณ์เฉลี่ย 15.6 ปี		
S.D. = 8.2		
วุฒิการศึกษา		
วิทยาศาสตร์เกษตร	70	57.9
การศึกษากเกษตร	51	42.1
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	39	32.2
ปริญญาโท	76	62.8
ปริญญาเอก	6	5.0
เงินเดือน		
5,000-9,999 บาท	12	9.9
10,000-14,999 บาท	36	29.8
15,000-19,999 บาท	30	24.8
20,000-24,999 บาท	17	14.0
25,000-29,999 บาท	3	2.5

เอกสารนี้ได้รับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ป็นต้นการค้า

ไม่ว่ากรณี 15,000-19,999 บาท ให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิง 30% ของเอกสารทุกครั้งที่มีไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
30,000-34,999 บาท	1	0.8
ไม่ระบุ	22	18.2
เงินเดือนต่ำสุด 6,700 บาท		
เงินเดือนสูงสุด 30,680 บาท		
เงินเดือนเฉลี่ย 11,691.60 บาท		
ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน		
อาจารย์	90	74.4
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	31	25.6
รองศาสตราจารย์	-	-
ศาสตราจารย์	-	-
หน้าที่พิเศษนอกเหนือจากงานสอน		
มี	42	34.7
ไม่มี	79	65.3
รายได้นอกเหนือจากเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง		
มี	42	34.7
ไม่มี	79	65.3

จากตารางที่ 3 ซึ่งแสดงสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 63.3 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 36.4 มีอายุระหว่าง 45 - 49 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 24.0 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 35 - 39 ปี ร้อยละ 21.5 อายุ 40-44 ปี ร้อยละ 20.7 และอายุ 55-60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.3 อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีอายุเฉลี่ย 42.3 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี และอายุสูงสุด 60 ปี

ในด้านสถานภาพการสมรส พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่สมรสแล้ว ถึงร้อยละ 86.8 อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรอยู่ระหว่าง 16 - 20 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 24.0 รองลงมา มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร 21 - 25 ปี ร้อยละ 20.7, ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร 36-40 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 1.7 อาจารย์มี

ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรเฉลี่ย 15.6 ปี อาจารย์มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่ำสุด 1 ปี และประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรสูงสุด 36 ปี อาจารย์ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์เกษตร คิดเป็นร้อยละ 57.9 และจบระดับการศึกษาปริญญาโท ร้อยละ 62.8 ส่วนผู้จบวุฒิปริญญาเอกเพียงร้อยละ 5.0

สำหรับเงินเดือนนั้นพบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 - 14,999 บาท มากที่สุด คือร้อยละ 29.8 รองลงมาระหว่าง 15,000 - 19,999 บาท ร้อยละ 24.8 ระหว่าง 20,000-24,999 บาท ร้อยละ 14.0 และอาจารย์ที่มีเงินเดือน 30,000 บาทขึ้นไป มีเพียงคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 0.8 อาจารย์มีเงินเดือนเฉลี่ย 11,691.60 บาท โดยมีเงินเดือนต่ำสุด 6,700 บาท และเงินเดือนสูงสุด 30,680 บาท เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์ร้อยละ 64.5 มีเงินเดือน น้อยกว่า 20,000 บาท ในด้านคุณวุฒิทางวิชาการอาจารย์ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ร้อยละ 74.4 หรือประมาณ 3 ใน 4 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งหมด และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 25.6 ส่วนตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ไม่พบในกลุ่มตัวอย่าง

ในด้านหน้าที่พิเศษพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากงานสอนมี ร้อยละ 34.7 ส่วนรายได้ที่นอกเหนือจากเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งนั้นมี ร้อยละ 34.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 4

แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

การเตรียมการสอน	เป็นประจำ		นานๆครั้ง		ไม่เคย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเตรียมการสอน						
วิเคราะห์จุดประสงค์	74	61.2	47	38.8	-	-
ทำแผนการสอนรายวิชา	76	62.8	45	37.2	-	-
ทำบันทึกการสอนหรือแผนการ สอนรายวัน	48	39.7	73	60.3	-	-
2. การสอน						
การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอน	92	76.0	29	24.0	-	-
สอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึก การสอน	85	70.2	36	29.8	-	-
การสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบแต่ละบท เรียนหรือแต่ละหัวข้อ	90	74.4	31	25.6	-	-
n=121						

จากตารางที่ 4 เกี่ยวกับสถานภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอน พบว่า ส่วนใหญ่วิเคราะห์เป็นประจำ ร้อยละ 61.2 และมีการทำแผนการสอนรายวิชาเป็นประจำ เช่นกัน คือร้อยละ 62.8 ส่วนการทำบันทึกการสอน พบว่า ผู้ที่ทำนานๆครั้ง มีถึงร้อยละ 60.3

ส่วนในด้านการสอน พบว่า มีการนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอนเป็นประจำมากที่สุด ถึงร้อยละ 76.0 รองลงมาคือสอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึกการสอน ร้อยละ 70.2 และมีการสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบแต่ละบทเรียน หรือแต่ละหัวข้อ ร้อยละ 74.4 และไม่มีอาจารย์ที่ไม่เคยทำกิจกรรมต่างๆในด้านการเตรียมการสอนและการสอนเลย และถ้ามองในภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่า ในทุกรายการมีการปฏิบัติเป็นประจำค่อนข้างสูง คือ ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ตารางที่ 5

แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

วิธีการสอนและกิจกรรม	เป็นประจำ		นานๆครั้ง		ไม่เคย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การบรรยาย	121	100	-	-	-	-
การตอบคำถาม	83	68.6	38	31.4	-	-
การสาธิต	63	52.1	58	47.9	-	-
การแก้ปัญหา	51	42.2	70	57.8	-	-
การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน	80	66.1	41	33.9	-	-
การทำโครงการ	42	34.7	73	60.3	6	5.0
การอภิปราย	43	35.5	78	64.5	-	-
การทัศนศึกษา	15	12.4	89	73.6	17	14.0
การค้นคว้า	67	55.4	54	44.6	-	-
การทดลอง	42	34.7	79	65.3	-	-
n=121						

จากตารางที่ 5 เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกคนสอนด้วยวิธีการบรรยาย เป็นประจำ รองลงมา ได้แก่ การตอบคำถาม การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน การค้นคว้า และการสาธิต คิดเป็นร้อยละ 68.6, 66.1, 55.4 และ 52.1 ตามลำดับ วิธีการสอนและกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนปฏิบัติมานานๆครั้งมีค่อนข้างสูงทุกรายการ โดยเฉพาะ การทัศนศึกษา การทดลอง การอภิปราย การทำโครงการ การแก้ปัญหา การสาธิต และการค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 73.6, 65.3, 64.5, 60.3, 57.8, 47.9, และ 44.6 ส่วนการทัศนศึกษา และการทำโครงการพบว่าอาจารย์ไม่เคยนำมาปฏิบัติในการสอนเลย คิดเป็นร้อยละ 14.0 และ 5.0 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6

แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

สื่อการเรียนการสอน	เป็นประจำ		นานๆครั้ง		ไม่เคย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาพประกอบ	69	57.0	52	43.0	-	-
เอกสารสิ่งพิมพ์	89	73.6	32	26.4	-	-
ของจริง	82	67.8	39	32.2	-	-
เครื่องฉายสไลด์	51	41.2	62	51.2	8	8.6
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	60	49.6	54	44.6	7	5.8
วีดิทัศน์	17	47.0	82	67.8	22	18.2
เทปบันทึกเสียง	5	4.1	52	43.0	64	52.9
หุ่นจำลอง	15	12.4	48	39.7	58	47.9
เครื่องฉายภาพทึบแสง	-	-	47	38.8	74	61.2
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	-	-	26	21.5	95	78.5
n=121						

จากตารางที่ 6 เกี่ยวกับสถานภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า เอกสารสิ่งพิมพ์จัดเป็นสื่อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใช้มากที่สุด คือ ใช้สอนเป็นประจำถึงร้อยละ 73.6 รองลงมาได้แก่ ของจริง ภาพประกอบ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ คิดเป็นร้อยละ 67.8, 57.0 และ 49.6 ตามลำดับ และสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ไม่เคยใช้สอนมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีมากถึงร้อยละ 78.5 รองลงมาได้แก่ เครื่องฉายภาพทึบแสง และเทปบันทึกเสียง คิดเป็นร้อยละ 61.2 และ 52.9 ตามลำดับ

สำหรับสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ใช้นานๆครั้ง ได้แก่ วีดิทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมาคือ เครื่องฉายสไลด์ คิดเป็นร้อยละ 51.2

เอกสารส่วนภาพประกอบ เอกสารสิ่งพิมพ์ และของจริง ปรากฏว่าไม่มีอาจารย์ที่ไม่เคยใช้สื่อดังกล่าวเลย ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7

แสดงสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

การประเมินผล	เป็นประจำ		นานๆครั้ง		ไม่เคย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ประเมินผลในชั้นเรียน						
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน	37	30.6	68	56.2	16	13.2
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน	17	14.0	61	50.5	43	35.5
ประเมินผลก่อนทำการสอน	27	22.3	76	62.8	18	14.9
ประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียน	106	87.6	15	12.4	-	-
ประเมินผลเฉพาะปลายภาคเรียน	31	25.6	34	28.1	56	46.3
ประเมินผลเพื่อประเมินการสอนของตนเอง	27	22.3	74	61.2	20	16.5
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	39	32.2	68	56.2	14	11.6
ประเมินผลด้านเจตคติ	46	38.0	61	50.4	14	11.6
2. ประเมินผลในการปฏิบัติงาน						
ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน	42	34.7	60	49.6	19	15.7
ประเมินผลทุกระยะอย่างต่อเนื่อง	74	61.1	47	38.9	-	-
ประเมินผลเฉพาะหลังการปฏิบัติงาน	56	46.3	51	42.1	14	11.6
ประเมินผลผลงานที่ทำ	92	76.0	29	24.0	-	-
ประเมินผลขั้นตอนการปฏิบัติงาน	77	63.6	34	28.1	10	8.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับ n=121 วนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 7 แสดงภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการประเมินผลในชั้นเรียน พบว่าการประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใช้ประเมินเป็นประจำมากที่สุด ถึงร้อยละ 87.6 ส่วนการประเมินผลโดยวิธีประเมินผลก่อนทำการสอนทุกครั้ง การประเมินผลเพื่อประเมินการสอนของตนเอง ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน และประเมินผลด้านเจตคติ พบว่าปฏิบัติมานานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.8, 61.2, 56.2, 56.2, 50.4 และ 50.4 ตามลำดับ ส่วนการประเมินผลปลายภาคเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ไม่เคยประเมินโดยวิธีนี้ คิดเป็นร้อยละ 46.3 และการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนนั้นพบว่าอาจารย์ไม่เคยใช้วิธีนี้ในการประเมิน ถึงร้อยละ 35.5 สำหรับการประเมินผลการทำงาน พบว่า ประเมินผลงานที่ทำ ประเมินผลขั้นตอนการทำงาน และประเมินผลทุกระยะเวลาอย่างต่อเนื่อง อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรปฏิบัติเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 76.0, 63.6 และ 61.1 ตามลำดับ ในส่วนของการประเมินผลหลังการทำงาน พบว่าอาจารย์ใช้ปฏิบัติเป็นประจำและนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.3 และ 42.1 ตามลำดับ สำหรับการประเมินผลก่อนการทำงาน พบว่า อาจารย์ใช้ปฏิบัติมานานๆ ครั้งและเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 49.6 และ 34.7 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8

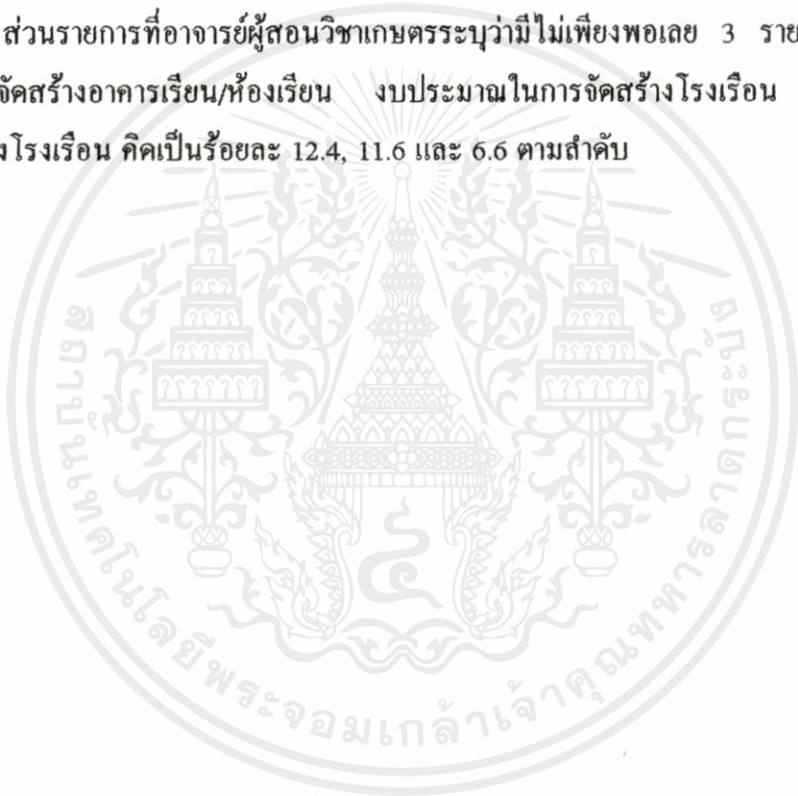
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

สิ่งอำนวยความสะดวก	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่มีเลย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา	39	32.2	82	67.8	-	-
พื้นที่ในการทดลองหรือสาธิต	47	38.8	74	61.2	-	-
อาคารเรียน/ห้องเรียน	39	32.2	82	67.8	-	-
พื้นที่สำหรับก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	66	54.5	55	45.5	-	-
งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	13	10.7	93	76.9	15	12.4
พื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรือน	59	48.8	54	44.6	8	6.6
งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน	11	9.1	96	79.3	14	11.6
สถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน	51	42.1	70	57.9	-	-
เครื่องมือเกษตรพื้นฐาน (เช่น จอบ เสียม)	62	51.2	59	48.8	-	-
แหล่งน้ำในการปลูกพืช	44	36.4	77	63.6	-	-
แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคหรือนำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์	52	43.0	69	57.0	-	-
แหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	31	25.6	90	74.4	-	-
วัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร	27	22.3	94	77.7	-	-
พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	28	23.1	93	76.9	-	-
n=121						

จากตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีความคิดเห็นว่ามีเพียงพอ เกินร้อยละ 50.0 มีเพียง 2 รายการ คือ พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.5 และ เครื่องมืองาน

เกษตรพื้นฐาน (เช่น จอบ เสียม) คิดเป็นร้อยละ 51.2 ส่วนรายการอื่นๆ นั้นอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่เพียงพอ หรือไม่มีเลย

รายการที่ตอบว่าไม่เพียงพอ เกินกว่า ร้อยละ 50.0 ได้แก่ งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน ร้อยละ 79.3 วัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร ร้อยละ 77.7 งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน ร้อยละ 76.9 พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ร้อยละ 76.9 แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้อยละ 74.4 พื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา ร้อยละ 67.8 อาคารเรียน/ห้องเรียน ร้อยละ 67.8 แหล่งน้ำในการปลูกพืช ร้อยละ 63.6 พื้นที่ในการทดลองหรือสาธิต ร้อยละ 61.2 สถานที่ฝึกงานภายในภายนอกสถาบัน ร้อยละ 57.9 และแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคหรือนำไปใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 57.0 ส่วนรายการที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรระบุว่าไม่เพียงพอเลย 3 รายการคือ งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน และพื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.4, 11.6 และ 6.6 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตารางที่ 9

แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
	1. การเตรียมการสอน		
1	เวลาในการเตรียมการสอน	52	43.0
2	การจัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน	37	30.6
3	ความรู้ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอนหรือ แผนการสอนรายวัน	34	28.1
4	ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอนรายวิชา	33	27.3
5	การจัดทำแผนการเรียนการสอนรายวิชา	31	25.6
	2. การสอน		
1	ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ	43	35.5
2	ความสัมพันธ์ของเนื้อหากับระยะเวลา	40	33.1
3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน	32	26.4

จากตารางที่ 9 ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอน พบว่าทุกรายการมีปัญหา คืออย่างน้อย 1 ใน 4 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีปัญหาและที่มีปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ เวลาในการเตรียมการสอน ร้อยละ 43.0 รองลงมา ได้แก่ การจัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน ความรู้ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวิชา ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอนรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 30.6, 28.1, 27.3 ตามลำดับ และที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การจัดทำแผนการสอนรายวิชา ร้อยละ 25.6 ส่วนปัญหาในด้านการสอน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติมีปัญหาเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ความสัมพันธ์ของเนื้อหากับระยะเวลา ร้อยละ 33.1 และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน ร้อยละ 26.4 อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10

แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n =121	ร้อยละ
1	ความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาต่างกัน	77	63.6
2	จำนวนชั่วโมงสอนมาก	57	47.1
3	ผู้สอนต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมาก	55	45.5
4	ความรู้ความเข้าใจในการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม	32	26.4
5	ความรู้ความเข้าใจในการเลือกกิจกรรมประกอบการสอน	31	25.6

จากตารางที่ 10 ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่ามีปัญหาทุกรายการ และที่มีปัญหามากกว่าร้อยละ 50.0 หรือมากกว่า 1 ใน 2 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีปัญหา คือ ความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาต่างกัน ร้อยละ 63.6 ส่วนปัญหาอื่นๆ นั้นได้แก่ อาจารย์มีชั่วโมงสอนมาก ร้อยละ 47.1 ผู้สอนต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมาก ร้อยละ 45.5 ความรู้ความเข้าใจในการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม ร้อยละ 26.4 และความรู้ความเข้าใจในการเลือกกิจกรรมประกอบการสอน ร้อยละ 25.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11

แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
1	งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับซื้อสื่อ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย	100	82.6
2	การขอซื้อสื่อ/อุปกรณ์ใหม่ๆทำได้ยาก	95	78.5
3	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนส่งมาล่าช้า	92	76.0
4	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	81	66.0
5	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพไม่พร้อมจะใช้งาน	78	64.5
6	สื่อ/อุปกรณ์ในท้องถิ่นหายาก	54	44.6

จากตารางที่ 11 แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่ามีปัญหาในทุกรายการ และมีปัญหาในระดับสูง ที่มีปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการซื้อสื่อ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย ถึงร้อยละ 82.6 ที่มีปัญหารองลงมาได้แก่ การขอซื้อสื่อ/อุปกรณ์ใหม่ๆทำได้ยาก สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนส่งมาล่าช้า สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และสื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 78.5, 76.0, 66.0, 64.5 ตามลำดับ ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ เรื่องสื่อ/อุปกรณ์ในท้องถิ่นหายาก ร้อยละ 44.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12

แสดงปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
1	คะแนนรวมของนักศึกษาปลายภาคมีปัญหาเกิดความ ยุ่งยากในการประเมิน	39	32.2
2	ความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบ	33	27.3
3	ประเมินด้านเจตคติ	27	22.3
4	เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ	26	21.5
5	เกณฑ์มาตรฐานในการให้คะแนน	24	19.8
6	เกณฑ์การประเมินผลภาคทฤษฎี	20	16.5

จากตารางที่ 12 ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการประเมินผล พบว่ามี
ปัญหาอย่างน้อย 1 ใน 4 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีปัญหา ได้แก่ คะแนนรวมของนักศึกษา
ปลายภาคมีปัญหาเกิดความยุ่งยากในการประเมิน ร้อยละ 32.2 และ ความรู้ความเข้าใจในการสร้าง
แบบทดสอบ ร้อยละ 27.3 ส่วนการประเมินด้านเจตคติ เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ เกณฑ์
มาตรฐานในการให้คะแนน และเกณฑ์การประเมินผลภาคทฤษฎีมีปัญหา คิดเป็นร้อยละ 27.3,
22.3, 21.5 19.8 และ 16.5 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n = 121	ร้อยละ
1	ขาดงบประมาณที่ได้รับจัดสรร	101	83.5
2	ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน	99	81.8
3	ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียนหรือ ห้องเรียน	93	76.9
4	โรงเรือนฝึกงานไม่เพียงพอ	88	72.7
5	ลักษณะของอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับวิชา ที่สอน	87	71.9
6	ขาดพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	82	67.8
7	ขาดวัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร	81	66.9
7	โรงเรือนอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน	81	66.9
9	อาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เพียงพอ	78	64.5
10	มีแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่ไม่เพียงพอ	77	63.6
11	ขาดแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	74	61.2
11	แหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่มีคุณภาพ	74	61.2
13	โรงเรือนที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	73	60.3
14	ห้องเรียนคับแคบหรือเล็กเกินไป	72	59.5
14	พื้นที่ปฏิบัติงานพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์	72	59.5
16	พื้นที่ปฏิบัติงานถูกรบกวนจากคนและสัตว์	71	58.7
16	สภาพแวดล้อมของอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสม	71	58.7
18	ที่ตั้งโรงเรือนไม่เหมาะสม	70	57.9
19	มีแหล่งน้ำในการปลูกพืชแต่ไม่เพียงพอ	69	57.0
20	ขาดแหล่งน้ำในการปลูกพืช	68	56.2
20	ไม่มีพื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต	68	56.2
20	ไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา	68	56.2
23	แหล่งน้ำในการปลูกพืชมีคุณภาพต่ำ	62	51.2

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่	ปัญหา	จำนวน (คน) n =121	ร้อยละ
24	แหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำที่ใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ไม่มีคุณภาพ	61	50.4
25	มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์แต่ไม่เพียงพอ	59	48.8
26	ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์	57	47.1
27	ไม่มีสถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน	56	46.3
28	ไม่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรียน	55	45.5
29	ไม่มีพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	50	41.3
30	พื้นที่ปฏิบัติงานถูกน้ำท่วม	49	40.5
30	ขาดเครื่องมือพื้นฐาน (เช่น จอบ เสียม)	49	40.5
32	พื้นที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกล	46	38.0

จากตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร ที่มีปัญหามาก 10 อันดับแรกได้แก่ ขาดงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ร้อยละ 83.5 รองลงมาได้แก่ ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน ร้อยละ 81.1 ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน ร้อยละ 76.9 โรงเรียนฝึกงานไม่เพียงพอ ร้อยละ 72.2 ลักษณะของอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ร้อยละ 71.9 ขาดพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ร้อยละ 67.8 ขาดวัสดุฝึก/เครื่องมือเกษตร ร้อยละ 66.9 โรงเรียนอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน ร้อยละ 66.9 อาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เพียงพอ ร้อยละ 64.5 และมีแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่ไม่เพียงพอ คิดเป็น ร้อยละ 63.6

สิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นปัญหาน้อยมีอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรตอบไม่ถึงร้อยละ 50 ตามลำดับที่เป็นปัญหาน้อย ได้แก่ พื้นที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกล ร้อยละ 38.0 ขาดเครื่องมือพื้นฐาน (เช่น จอบ เสียม) ร้อยละ 40.5 พื้นที่ปฏิบัติงานถูกน้ำท่วม ร้อยละ 40.5 ไม่มีพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน ร้อยละ 41.3 ไม่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรียน ร้อยละ 45.5 ไม่มีสถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน ร้อยละ 46.3 ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 47.1 และมีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์แต่ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 48.8

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร

ตารางที่ 14

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอนและการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร

การเตรียมการสอนและการสอน	วุฒิวิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เป็นประจำ	นานๆครั้ง	ไม่เคย	เป็นประจำ	นานๆครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. การเตรียมการสอน							
วิเคราะห์จุดประสงค์	54.3	45.7	-	70.6	29.4	-	3.300
ทำแผนการสอนรายวิชา	61.4	38.6	-	64.7	35.3	-	1.350
ทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน	35.7	64.3	-	45.1	54.9	-	1.110
2. การสอน							
การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอน	71.4	28.6	-	82.4	17.6	-	1.932
สอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึกการสอน	64.3	35.7	-	78.4	21.6	-	2.824
การสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบแต่ละบทเรียน	70.0	30.0	-	80.4	19.6	-	1.670

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 14 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอนและการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร ค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทางสถิติในทุกรายการ ระหว่างอาจารย์ที่จบวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตร จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิทางการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและการสอนไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15
 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม
 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
 ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับ
 การศึกษาเกษตร

วิธีการสอนและกิจกรรม	วุฒิวิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
การบรรยาย	100.00	-	-	100.00	-	-	
การตอบคำถาม	68.6	31.4	-	68.6	31.4	-	0.0004
การสาธิต	44.3	55.7	-	62.7	17.3	-	4.028*
การแก้ปัญหา	35.7	64.3	-	51.0	49.0	-	2.819
การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน	65.7	34.3	-	66.7	33.3	-	0.011
การทำโครงการ	27.2	67.1	5.7	45.1	51.0	3.9	4.209
การอภิปราย	32.9	67.1	-	39.2	60.8	-	3.520
การทัศนศึกษา	8.6	71.1	14.3	17.7	68.6	13.7	2.257
การค้นคว้า	65.7	34.3	-	41.2	58.8	-	7.188*
การทดลอง	37.1	62.9	-	31.4	68.6	-	0.433

* $P < 0.05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอน และกิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร ค่าไค-สแควร์ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 8 รายการ คือ การบรรยาย การตอบคำถาม การแก้ปัญหา การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน การทำโครงการ การอภิปราย การทัศนศึกษา และการทดลอง จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ส่วนในอีก 2 รายการ คือ การสาธิต และการค้นคว้า ค่าไค-สแควร์ แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16
 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอน
 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
 ที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์เกษตรกับ
 การศึกษาเกษตร

สื่อการเรียนการสอน	วุฒिवิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิกการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
ภาพประกอบ	62.9	37.1	-	49.0	51.0	-	2.305
เอกสารสิ่งพิมพ์ ของจริง	75.7	24.3	-	70.6	29.4	-	0.398
เครื่องฉายสไลด์	68.6	31.4	-	66.7	33.3	-	0.049
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	41.4	54.3	4.3	43.1	47.1	9.8	1.680
วีดิทัศน์	57.1	37.1	5.7	39.2	54.9	5.9	3.998
เครื่องฉายภาพทึบแสง	15.7	74.3	10.0	11.8	58.8	29.4	7.483 *
เทปบันทึกเสียง	-	32.9	67.1	-	47.1	52.9	2.504
หุ่นจำลอง	1.4	42.9	55.7	7.8	43.2	49.0	3.188
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	14.3	40.0	45.7	9.8	39.2	51.0	0.653
	-	21.4	78.6	-	21.6	78.4	0.00034

* $P < 0.05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 16 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียน การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษา เกษตร ค่าไค-สแควร์ แสดงว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 9 รายการ คือ ภาพประกอบ เอกสารสิ่งพิมพ์ ของจริง เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพทึบแสง เทปบันทึกเสียง หุ่นจำลอง และคอมพิวเตอร์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้ สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการ สอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และมีเพียง 1 รายการ คือ วัสดุทัศน เท่า นั้นที่ ค่าไค-สแควร์แสดงว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธ สมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตร มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับ
การศึกษาศาสตร์

การประเมินผล	วุฒิวิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. ประเมินผลในชั้นเรียน							
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อ ปรับพื้นฐานของผู้เรียน	34.3	52.9	12.8	25.5	60.8	13.7	1.093
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัด กลุ่มผู้เรียน	12.9	45.7	41.4	15.6	56.9	27.5	2.517
ประเมินผลก่อนทำการสอน	22.9	61.4	15.7	21.6	64.7	13.7	1.500
ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาคเรียน	88.7	11.3	-	86.3	13.7	-	1.430
ประเมินผลเฉพาะปลายภาค เรียน	24.3	28.6	47.1	27.5	27.5	45.0	1.550
ประเมินผลเพื่อประเมินการ สอนของตนเอง	25.7	54.3	20.0	17.6	70.6	11.8	3.353
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมิน	27.1	60.0	12.9	39.2	51.0	9.8	1.999
ประเมินผลด้านเจตคติ	34.3	50.0	15.7	43.1	51.0	5.9	3.078
2. ประเมินผลการทำงาน							
ประเมินผลก่อนการปฏิบัติ งาน	30.0	45.7	24.3	41.2	54.9	3.9	9.355
ประเมินผลทุกกระยะอย่างต่อเนื่อง	57.1	42.9	-	66.7	33.3	-	1.126

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การประเมินผล	วุฒिवิทยาศาสตร์เกษตร			วุฒิกการศึกษาเกษตร			χ^2
	(n=70)			(n=51)			
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ		
ประเมินผลเฉพาะหลังการ ปฏิบัติงาน	47.1	44.3	8.6	45.1	39.2	15.7	1.497
ประเมินผลงานที่ทำ	75.7	24.3	-	76.5	23.5	-	0.009
ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน	58.6	31.4	10.0	70.6	23.5	5.9	1.926

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผลของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร ค่าไค-สแควร์ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ใน 12 รายการ คือ ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน ประเมินผลก่อนทำการสอน ประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียน ประเมินผลเฉพาะปลายภาคเรียน ประเมินผลเพื่อประเมินการสอนของตนเอง ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน ประเมินผลด้านเจตคติ ประเมินผลทุกระยยะอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลเฉพาะหลังการปฏิบัติงาน ประเมินผลงานที่ทำ ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิต่างด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิกการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน และมีเพียง 1 รายการ คือ ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานเท่านั้น ที่ค่าไค-สแควร์แสดงว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิต่างด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิกการศึกษาเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้าน
 สิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
 ที่มีวุฒिवิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร

สิ่งอำนวยความสะดวก	วุฒिवิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิกการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
พื้นที่ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา	30.0	70.0	-	35.3	64.7	-	0.378
พื้นที่ในการทดลอง/สาธิต	34.3	65.7	-	45.1	54.9	-	1.451
อาคารเรียน/ห้องเรียน	35.7	64.3	-	27.5	72.5	-	0.922
พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	51.4	48.6	-	58.8	41.2	-	0.650
งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	11.4	77.2	11.4	9.8	76.5	13.7	0.199
พื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรือน	45.7	44.3	10.0	52.9	45.1	2.0	3.204
งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน	8.6	78.6	12.8	9.8	80.4	9.8	0.299
สถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน	37.1	62.9	-	49.0	51.0	-	1.706
เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน	50.0	50.0	-	52.9	47.1	-	0.102
แหล่งน้ำในการปลูกพืช	37.1	62.9	-	35.3	64.7	-	0.043
แหล่งน้ำเพื่อบริโภค/น้ำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์	45.7	54.3	-	39.2	60.8	-	0.508
แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	28.6	71.4	-	21.6	78.4	-	0.759

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	วุฒิวิทยาศาสตร์เกษตร (n=70)			วุฒิการศึกษาเกษตร (n=51)			χ^2
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
วัสดุฝึก/เครื่องมือภัณฑ์เกษตร	24.3	75.7	-	19.6	80.4	-	0.372
พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	27.1	72.9	-	17.6	82.4	-	1.495

จากตารางที่ 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตร ค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิวิทยาศาสตร์เกษตรกับวุฒิการศึกษาเกษตรจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรกับการศึกษาเกษตรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนวิชา
เกษตรต่างกัน

ตารางที่ 19

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสบการณ์
การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

การเตรียมการสอนและการสอน	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. การเตรียมการสอน							
วิเคราะห์จุดประสงค์	56.1	43.9	-	65.6	34.4	-	1.141
ทำแผนการสอนรายวิชา	64.9	35.1	-	60.9	39.1	-	0.203
ทำบันทึกการสอนหรือแผนการ สอนรายวัน	36.8	63.2	-	42.2	57.8	-	0.359
2. การสอน							
การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการ สอน	77.2	22.8	-	75.0	25.0	-	0.079
สอนตามวัตถุประสงค์ของ บันทึกการสอน	64.9	35.1	-	75.0	25.0	-	1.467
การสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบแต่ ละบทเรียน หรือแต่ละหัวข้อ	71.9	28.1	-	76.6	23.4	-	0.338

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 19 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอน และการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับประสบการณ์ การสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์ การสอนวิชาเกษตรต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการเตรียมการสอนและ การสอนไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสบการณ์
การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

วิธีการสอนและกิจกรรม	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
การบรรยาย	100.0	-	-	100.0	-	-	-
การตอบคำถาม	71.9	28.1	-	65.6	34.4	-	0.556
การสาธิต	52.6	47.4	-	51.6	48.4	-	0.013
การแก้ปัญหา	36.8	63.2	-	46.9	53.1	-	1.244
การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน	63.2	36.8	-	68.7	31.3	-	0.420
การทำโครงการ	28.1	70.1	1.8	40.6	51.6	7.8	5.331
การอภิปราย	40.4	59.6	-	31.2	68.8	-	1.090
การทัศนศึกษา	12.3	75.4	12.3	12.5	71.9	15.6	0.293
การค้นคว้า	47.4	52.6	-	62.5	37.5	-	2.793
การทดลอง	26.3	73.7	-	42.1	57.9	-	3.351

จากตารางที่ 20 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับประสบการณ์การสอน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

สารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสบการณ์
การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

สื่อการเรียนการสอน	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
ภาพประกอบ	59.6	40.4	-	54.7	45.3	-	0.302
เอกสารสิ่งพิมพ์ ของจริง	73.7	26.3	-	73.4	26.6	-	0.00094
เครื่องฉายสไลด์	63.2	36.8	-	71.9	28.1	-	1.048
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	43.9	49.1	7.0	40.6	53.1	6.3	0.195
วีดิทัศน์	56.1	42.1	1.8	43.8	46.9	9.3	4.113
เครื่องฉายภาพทึบแสง	17.5	66.7	15.8	10.9	68.8	20.3	1.293
เทปบันทึกเสียง	-	42.1	57.9	-	35.9	64.1	0.482
หุ่นจำลอง	3.5	43.9	52.6	4.7	42.2	53.1	0.122
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	12.3	38.6	49.1	12.5	40.6	46.9	0.064
	-	22.8	77.2	-	20.3	79.7	0.111

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านสื่อการเรียนการสอน
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่
16 ปีขึ้นไป ค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุก
รายการ ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 16
ปีขึ้นไปจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่าง
กัน มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสื่อการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22

เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผล
ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏที่มีประสบการณ์
การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

การประเมินผล	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1. ประเมินผลในชั้นเรียน							
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับ พื้นฐานของผู้เรียน	38.6	47.4	14.0	23.4	64.1	12.5	3.814
ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่ม ผู้เรียน	17.5	45.7	36.8	10.9	54.7	34.4	1.480
ประเมินผลก่อนทำการสอน	24.5	66.7	8.8	20.3	59.4	20.3	3.198
ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาคเรียน	87.7	12.3	-	87.5	12.5	-	0.001
ประเมินผลเฉพาะปลายภาคเรียน	29.8	35.1	35.1	21.9	21.9	56.2	5.534
ประเมินผลเพื่อประเมินการสอน ของตนเอง	26.3	61.4	12.3	18.8	60.9	20.3	1.951
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมิน	35.1	57.9	7.0	29.7	54.7	15.6	2.258
ประเมินผลด้านเจตคติ	36.8	54.4	8.8	39.1	46.9	14.0	1.105
2. ประเมินผลการปฏิบัติงาน							
ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน	38.6	49.1	12.3	31.3	50.0	18.7	1.277
ประเมินผลทุกกระษะอย่างต่อ เนื่อง	56.1	43.9	-	65.6	23.4	-	1.141
ประเมินผลเฉพาะหลังการ ปฏิบัติงาน	47.4	47.4	5.2	45.3	37.5	17.2	4.429

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การประเมินผล	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	เป็น ประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
ประเมินผลงานที่ทำ	75.4	24.6	-	76.6	23.4	-	0.020
ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน	59.6	29.8	10.6	67.2	26.5	6.3	1.050

จากตารางที่ 22 เปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการประเมินผลของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ค่าไค-สแควร์แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับประสบการณ์การสอน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไปจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้าน
 สิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
 ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับ ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

สิ่งอำนวยความสะดวก	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
พื้นที่ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา	28.1	71.9	-	35.9	64.1	-	0.854
พื้นที่ในการทดลอง/สาธิต	28.1	71.9	-	48.4	51.6	-	5.264*
อาคารเรียน/ห้องเรียน	28.1	71.9	-	35.9	64.1	-	0.854
พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	45.6	54.4	-	62.5	37.5	-	3.467
งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน	35.1	54.4	10.5	29.7	54.7	15.6	0.866
พื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรือน	45.6	45.6	8.8	39.0	46.9	14.1	1.041
งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน	38.6	49.1	12.3	31.3	50.0	18.7	1.274
สถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน	35.1	64.9	-	48.4	51.6	-	2.203
เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน	57.9	42.1	-	45.3	54.7	-	1.901
แหล่งน้ำในการปลูกพืช	40.4	59.6	-	32.8	67.2	-	0.740
แหล่งน้ำเพื่อบริโภค/น้ำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์	49.1	50.9	-	35.7	62.3	-	1.661
แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	26.3	73.7	-	25.0	75.0	-	0.027

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ประสบการณ์ต่ำกว่า 16 ปี (n=57)			ประสบการณ์ตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป (n=64)			χ^2
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
วัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร	24.6	75.4	-	20.3	79.7	-	0.313
พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	22.8	77.2	-	23.4	76.6	-	0.006

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี กับตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ค่าไค-สแควร์แสดงว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทางสถิติ ใน 13 รายการ คือ พื้นที่ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา อาคารเรียน/ห้องเรียน พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน พื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรือน งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน สถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน แหล่งน้ำในการปลูกพืช แหล่งน้ำเพื่อบริโภค/น้ำใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร และพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน มีเพียง 1 รายการ คือ พื้นที่ในการทดลอง/สาธิตเท่านั้นที่ค่า ไค-สแควร์แสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในสถาบันราชภัฏ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไป สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในด้านวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรสถาบันราชภัฏ

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏทั้งหมด จำนวน 36 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างสถาบันราชภัฏ ประมาณร้อยละ 50 ของจำนวนสถาบันราชภัฏในแต่ละกลุ่ม และเลือกอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกคนจากสถาบันราชภัฏที่ได้จากการสุ่ม ได้จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งสิ้น 167 คนโดยศึกษาตัวแปรต่อไปนี้

ตัวแปรต้น คือ วุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในสถาบันราชภัฏ

ตัวแปรตาม คือ สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ได้แก่ การเตรียมการสอนและการสอน วิธีการสอนและกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล และสิ่งอำนวยความสะดวก ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 167 ชุด และรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืน 121 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72.5 ของแบบสอบถามที่ส่งไป และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไค-สแควร์

สภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ถึงร้อยละ 63.6 มีอายุอยู่ระหว่าง 45-49 ปี มีอายุสูงสุด 60 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี และอายุเฉลี่ย 42.3 ปี อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่สมรสแล้ว ถึงร้อยละ 86.6 และมีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรอยู่ระหว่าง 16-20 ปี ประสบการณ์การสอนสูงสุด 36 ปี ประสบการณ์การสอนต่ำสุด 1 ปี และประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 15.6 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร ร้อยละ 57.9 และผู้ที่จบปริญญาโทมีร้อยละ 62.8 ผู้มีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-19,999 บาท ร้อยละ 64.6 มีเงินเดือนสูงสุด 30,680 บาท เงินเดือนต่ำสุด 6,700 บาท และเงินเดือนเฉลี่ย 11,691.60 บาท ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ร้อยละ 74.4 และอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมีหน้าที่พิเศษที่นอกเหนือจากงานสอนและมีรายได้ที่นอกเหนือจากเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง เท่ากัน คือ ร้อยละ 34.7

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านการเตรียมการสอนและการสอน พบว่า สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอน การสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบแต่ละบทเรียนหรือแต่ละหัวข้อ สอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึกการสอน ทำแผนการสอนรายวิชา และวิเคราะห์จุดประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 76.0, 74.4, 70.2, 62.8 และ 61.2 ตามลำดับ ส่วนการทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรปฏิบัติเป็นประจำถึงร้อยละ 60.3 รายการอื่น ๆ นั้นพบว่าอาจารย์ผู้สอนปฏิบัติเป็นประจำค่อนข้างสูง

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้าน วิธีการสอนและกิจกรรม พบว่า สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ วิธีการสอนแบบบรรยาย ถึงร้อยละ 100.0 รองลงมา คือ การตอบคำถาม การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน การค้นคว้า และการสาธิต คิดเป็นร้อยละ 68.6, 66.1, 55.4 และ 52.1 ตามลำดับ วิธีการสอนและกิจกรรมที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรปฏิบัติเป็นประจำมีค่อนข้างสูงทุกรายการ โดยเฉพาะการทัศนศึกษา การทดลอง การอภิปราย การทำโครงการ การแก้

ปัญหา การสาธิต และการค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 73.6, 65.3, 64.5, 60.3, 57.8, 47.9, และ 44.6 ตามลำดับ ส่วนการทัศนศึกษาและการทำโครงการพบว่า อาจารย์ไม่เคยใช้สอนคิดเป็นร้อยละ 14.0 และ 5.0

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 73.6 รองลงมา คือ ของจริง และภาพประกอบ ร้อยละ 67.8 และ 57.0 ส่วนสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรไม่เคยใช้มาก ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีถึงร้อยละ 78.5 เครื่องฉายภาพทึบแสง ร้อยละ 61.2 และเทปบันทึกเสียง ร้อยละ 52.9

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านการประเมินผลในชั้นเรียน พบว่า สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่ ปฏิบัติเป็นประจำ คือ การประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียน ร้อยละ 87.6 และการประเมินผลที่อาจารย์ปฏิบัติมานานครั้ง ได้แก่ การประเมินผลก่อนทำการสอนทุกครั้ง การประเมินผลเพื่อประเมินการสอนของตนเอง การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน การประเมินผลการเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน และการประเมินด้านเจตคติ คิดเป็นร้อยละ 62.8, 61.2, 56.2, 56.2, 50.4, และ 50.4 ตามลำดับ ส่วนการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน นั้นพบว่าอาจารย์ไม่เคยใช้วิธีนี้ในการประเมิน ถึงร้อยละ 35.5 สำหรับการประเมินผลในด้านการปฏิบัติงาน สิ่งที่อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การประเมินผลงานที่ทำ ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน และประเมินผลทุกกระยะอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 76.0, 63.3 และ 61.1 ตามลำดับ

สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ส่วนใหญ่มีไม่เพียงพอ ยกเว้น พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน และเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เท่านั้นที่มีเพียงพอ ร้อยละ 54.5 และ 51.2 ตามลำดับ

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการเตรียมการสอนและการสอน พบว่า แต่ละรายการมีปัญหาไม่ถึง ร้อยละ 50 แต่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ เวลาในการเตรียมการสอน ร้อยละ 43.0 ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ร้อยละ 35.5 ความสัมพันธ์ของเนื้อหากับระยะเวลา ร้อยละ 33.1 การจัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน ร้อยละ 30.6 ความรู้ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน ร้อยละ 28.1 ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอนรายวิชา ร้อยละ 27.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน ร้อยละ 26.4 และการจัดทำแผนการสอนรายวิชา ร้อยละ 25.6

ปัญหาสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ที่มีปัญหามากที่สุด คือ ความรู้พื้นฐานทางวิชาการเกษตรของนักศึกษาต่างกัน ร้อยละ 63.6 รองลงมา คือ จำนวนชั่วโมงสอนมาก ร้อยละ 47.1 ผู้สอนต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมาก ร้อยละ 45.5 ความรู้ความเข้าใจในการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม ร้อยละ 26.4 และความรู้ความเข้าใจในการเลือกกิจกรรมประกอบการสอน ร้อยละ 25.6 สำหรับในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาในทุกรายการ และมีปัญหาในระดับสูง ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการซื้อสื่อ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย ร้อยละ 82.6 การขอซื้อวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆ ทำได้ยาก ร้อยละ 78.5 สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนส่งมาล่าช้า ร้อยละ 76.0 สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ร้อยละ 66.0 สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งาน ร้อยละ 64.5 และสื่อ/อุปกรณ์ในท้องถิ่นหายาก ร้อยละ 44.6 ส่วนในด้านการประเมินผล มีปัญหาไม่เกินร้อยละ 50 ทุกรายการ และที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ คะแนนรวมของนักศึกษาปลายภาคมีปัญหาเกิดความยุ่งยากในการประเมิน และความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ 27.3 ตามลำดับ

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาทุกรายการ แต่ที่เป็นปัญหาสำคัญ 10 อันดับแรก ได้แก่ ขาดงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ร้อยละ 83.5 ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน ร้อยละ 81.8 ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน ร้อยละ 76.9 โรงเรือนฝึกงานไม่เพียงพอ ร้อยละ 72.7 ลักษณะอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับวิชาที่สอน ร้อยละ 71.9 ขาดพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ร้อยละ 67.8 ขาดวัสดุฝึก/เคมีภัณฑ์เกษตร ร้อยละ 66.9 โรงเรือนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งาน ร้อยละ 66.9 อาคารเรียน/ห้องเรียนมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 64.5 และมีแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่มีไม่เพียงพอ ร้อยละ 63.6

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรกับประสบการณ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียงเรื่องเดียว คือ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เรื่องพื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรกับวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในด้านการเตรียมการสอนและการสอน พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางด้านการศึกษาเกษตรและวุฒิทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน เช่นเดียวกับในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้น วิธีการสอนด้วยวิธีการสาธิต และการค้นคว้า ที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับในด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นสื่อการเรียนการสอนประเภท วิดีทัศน์ ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในด้านการประเมินผล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน ยกเว้น การประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

จากการศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนถึงร้อยละ 63.6 มีอายุอยู่ระหว่าง 45-49 ปี มีถึงร้อยละ 24.0 สำหรับด้านประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรนั้น ส่วนใหญ่แล้วอาจารย์มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร อยู่ระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 24.0 ซึ่งถือได้ว่าทำการสอนวิชาเกษตรมานาน ส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรจบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรถึงร้อยละ 57.9 ส่วนในด้านคุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรถือว่าได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย¹ โดยอาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ถึงร้อยละ 62.8 และปริญญาเอก ร้อยละ 5.0 แต่เมื่อพิจารณาในด้านตำแหน่งทางวิชาการซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการศึกษาขั้นค้ำว หรือพัฒนาทางด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอนนั้นยังอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ เพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏมีตำแหน่งเป็นอาจารย์มากถึง ร้อยละ 74.4 หรือประมาณ 3 ใน 4 ของอาจารย์ทั้งหมด มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์เพียง ร้อยละ 25.6 เท่านั้น ซึ่งถ้าถือเอาตำแหน่งทางวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดถึงการศึกษาขั้นค้ำว หรือการพัฒนาทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอนก็แสดงว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่มีผลงานที่เพียงพอที่จะเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ถ้าพิจารณาว่าคุณภาพของอาจารย์ในด้านตำแหน่งทางวิชาการมีผลโดยตรงต่อการจัดการศึกษาของสถาบันแล้ว สถาบันราชภัฏควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้พัฒนาทางด้านวิชาการ ซึ่งนอกจากจะเพิ่มคุณภาพทางด้านวิชาการ และการศึกษาแล้วยังจะช่วยให้อาจารย์มีรายได้สูงขึ้นด้วย เพราะพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างน้อย คือส่วนใหญ่มีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,000-19,999 บาท และไม่มีรายได้นอกเหนือจากงานสอนและเงินประจำตำแหน่ง และไม่มีหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากงานสอน ถึงร้อยละ 65.3 เท่ากัน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่จะมีหน้าที่สอนหนังสือเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีงานหรือกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอน ซึ่งอาจารย์น่าจะใช้เวลาที่เหลือส่วนนี้ไปศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการสอนของตนเอง และทำผลงานทางวิชาการ ส่วนสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในด้านการเตรียมการสอนและการสอนนั้น พบว่า

ส่วนใหญ่แล้วอาจารย์ปฏิบัติเป็นประจำเกือบทุกรายการ ยกเว้น การทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวันเท่านั้น ที่พบว่าอาจารย์ปฏิบัติมานานๆ ครั้ง เป็นส่วนใหญ่ อาจเป็นไปได้ว่าอาจารย์สอนในรายวิชาเคมี ฉะนั้นบันทึกการสอนที่เคยทำไว้ก็อาจยังใช้ได้ จึงมีผลให้อาจารย์ทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน นานๆ ครั้ง

ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมนั้น พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทุกคนใช้วิธีการสอน โดยการบรรยาย เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยงค์ น้าละมัย² และนพพร ทัยพิมพ์³ ได้ศึกษาพบว่า วิธีการสอนที่ครู-อาจารย์นิยมใช้มากคือ วิธีการบรรยาย ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องมีการบรรยายเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันก่อน และบางครั้งต้องรู้หลักการหรือทฤษฎีก่อนการปฏิบัติ ส่วนการสอนด้วยวิธีการตอบคำถาม การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน การค้นคว้าและการสาธิต พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำเช่นกัน ในขณะที่วิธีการสอนโดย การแก้ปัญหา การทำโครงการ การอภิปราย การทัศนศึกษา และการทดลอง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติมานานๆ ครั้ง เมื่อพิจารณาในภาพรวม จะเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้ใช้วิธีการสอนหลากหลายวิธีมากกว่าในอดีต ซึ่งพบจากงานวิจัยของ วัฒนา จันทรศิลป์⁴ ที่กล่าวไว้ว่า อาจารย์ผู้สอนจะใช้การบรรยายเป็นส่วนใหญ่ โอกาสที่จะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์และนักศึกษาเกิดขึ้นได้น้อย โดยที่อาจารย์บรรยายไป ขณะที่นักศึกษาที่นั่งจดคำบรรยายไปเพื่อนำมาตรวจในการวัดผลและ พจน์ สะเพียรชัย⁵ แสดงความเห็นไว้ว่าการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ยังเป็นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ วิธีการสอนใช้วิธีการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ และทินกร ปินธิโก⁶ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า เมื่อวิทยาลัยครูขยายการศึกษาสูงขึ้นถึงระดับปริญญาตรี แต่กิจกรรมการเรียนการสอนไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเท่าใดนัก ซึ่งจากข้อมูลนี้ทำให้ทราบว่า ในปัจจุบันอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ ได้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากกว่าในอดีต โดยการใช้วิธีการสอนหลายๆวิธีผสมผสานกัน แต่ในภาพรวมแล้วอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรควรนำวิธีการสอนต่างๆเหล่านี้ไปใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะวิธีการทัศนศึกษา การทำโครงการ การทดลอง การแก้ปัญหา การสาธิต ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง

สำหรับการจัดการเรียนการสอนในด้านสื่อการสอน สื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใช้สอนเป็นประจำได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ ของจริง ภาพประกอบ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ส่วนสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ใช้สอนนานๆครั้ง ได้แก่ วิทยุทัศน์ เครื่องฉายสไลด์ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก สื่อทั้ง 2 ประเภทนี้ เป็นสื่อที่ใช้สอนเฉพาะเรื่องไป ไม่สามารถใช้ได้ตลอด ประกอบกับขั้นตอนการผลิตก็ค่อนข้างยุ่งยาก ซึ่งก็สอดคล้องกับ โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จากงานวิจัยของ พรรณทิพย์ สุนันท์ลิขานนท์⁷ ที่พบว่าสื่อการสอนที่ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มี

ประสบการณ์ในการใช้นานๆครั้ง คือ สไลด์ และเครื่องฉาย เช่นกัน และสื่อการเรียนการสอนที่อาจารย์ไม่เคยใช้ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เครื่องฉายภาพทึบแสง และเทปบันทึกเสียง โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์นั้นพบว่า อาจารย์จำนวนมากที่ไม่เคยใช้ในการเรียนการสอน อาจเนื่องมาจากอาจารย์เหล่านี้ผ่านการศึกษาในช่วงเวลาที่ยังไม่มีการใช้คอมพิวเตอร์แพร่หลายเหมือนในปัจจุบัน จึงไม่มีพื้นฐาน หรือไม่มีความชำนาญเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะมีผลต่อการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วย คือ ไม่สามารถสร้างโปรแกรมช่วยสอนในวิชาของตนเองได้ แต่ถ้ามองในสภาพปัจจุบันแล้วจะเห็นได้ว่าคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนทุกสาขาวิชา ซึ่งเมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะมีผลโดยตรงต่อนักศึกษา อาจารย์ และคุณภาพของการศึกษาของสถาบันด้วย ด้วยเหตุนี้สถาบันราชภัฏควรสนับสนุนส่งเสริมให้อาจารย์ได้รับการฝึกอบรมความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์

สำหรับในด้านการประเมินผลในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียนเป็นประจำเท่านั้น ส่วนวิธีการประเมินผลวิธีอื่น ๆ นั้น อาจารย์ปฏิบัติกันบ้างครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย แสดงว่า อาจารย์มักทำการประเมินผล เพื่อตัดสินผลการเรียนของนักศึกษาเท่านั้น ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้สอนควรทำการประเมินผลเพื่อประโยชน์ในด้านอื่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการปรับปรุงการสอนของผู้สอนเอง ดังที่ พิศรทองชั้น³ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลที่มีต่อครูว่า ช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังใช้ประเมินผลเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน และจัดกลุ่มผู้เรียน การประเมินผลด้านเจตคติ ฯลฯ และอาจารย์ผู้สอนควรติดตามผลการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าของวิชาที่ตนเองสอนและนำมาพัฒนาต่อไป ดังที่ สุพิน บุญชูวงศ์⁹ กล่าวไว้ว่า การประเมินผลมิได้เป็นเพียงขบวนการที่ช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนสอบได้หรือสอบตกหรือได้กี่เปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่เป็นขบวนการที่ควบคู่ไปกับการศึกษาอบรม และพัฒนาความเจริญงอกงามให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ซึ่งการประเมินผลนั้นจะต้องใช้วิธีการวัดหลายๆอย่าง หลากๆเทคนิค จะได้ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนให้มากที่สุด ในหลายๆแบบ¹⁰ เพื่อคุณภาพของการศึกษา ถ้าเป็นไปได้สถาบันราชภัฏควรให้ความรู้ในด้านการวัดประเมินผลแก่อาจารย์ของสถาบัน ส่วนการประเมินผลในการปฏิบัติงาน พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำในเรื่อง การประเมินผลทุกระยะอย่างต่อเนื่อง การประเมินผลงานที่ทำ และการประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งเมื่อพิจารณาจะเห็นว่า การประเมินผลทางการปฏิบัติ อาจารย์ให้ความสำคัญค่อนข้างสูง ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ดี อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานนั้น อาจารย์ต้องคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ซึ่งอาจารย์อาจจะถือโอกาสนี้ประเมินผลไปด้วย ประกอบกับการเรียนการสอนวิชาเกษตรในส่วนของการปฏิบัตินั้นจะมีขั้นตอน

และวิธีการทำ ถ้าอาจารย์ไม่ประเมินผลทุกระยะอาจทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเกณฑ์การให้คะแนนที่เหมาะสมได้

ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่แล้วมีไม่เพียงพอ ได้แก่งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน วัสดุฝึก/เคมี ภัณฑ์เกษตร งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ แหล่งน้ำสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาคารเรียน/ห้องเรียน พื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา แหล่งน้ำในการปลูกพืช สถานที่ในการฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน พื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต แหล่งน้ำเพื่อการบริโภคน้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ปรากฏทั่วไป ซึ่งอาจสอดคล้องกับข้อค้นพบของ อรัญญา จันทวิ¹¹ ซึ่งพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษตร และไม่มีประสบการณ์ทางวิชาการด้านการเกษตร ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารไม่เข้าใจถึงสภาพ และปัญหาต่างๆ ของการเรียนการสอนวิชาเกษตร ตลอดจนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ซึ่งมีวุฒิการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร และด้านการศึกษากเกษตร พบว่า ในด้านการเตรียมการสอนและการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ สำหรับในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นการสาธิต และการค้นคว้า ที่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อาจารย์ที่มีวุฒิทางด้านการศึกษาเกษตร ใช้วิธีการสอนโดยการสาธิต เป็นประจำมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เกษตร อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีวุฒิด้านการศึกษาเกษตร มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้อาจารย์ที่มีวุฒิด้านการศึกษาเกษตรนั้นส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนโดยการสาธิตเป็นประจำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้นและเป็นผลทำให้การสอนโดยการสาธิตของอาจารย์ที่มีวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เกษตรมีการปฏิบัติกันมาเรื่อยๆ ครั้ง มีมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิด้านการศึกษาเกษตรและวิธีการสอนโดยการศึกษาค้นคว้านั้น พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เกษตรใช้วิธีการสอนโดยการค้นคว้าเป็นประจำมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิด้านการศึกษาเกษตร อาจเนื่องจากอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตรเน้นการเรียนการสอนให้ออกมาในรูปแบบของกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์ คือ จะให้มีการศึกษาค้นคว้าทดลอง เพื่อให้เห็นผลได้ด้วยตัวเอง จึงทำให้อาจารย์ที่มีวุฒิด้านวิทยาศาสตร์เกษตร สอนโดยการค้นคว้าเป็นประจำมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิด้านการศึกษาเกษตร ส่วนในด้านสื่อการเรียนการสอน ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ยกเว้น สื่อ

การสอนประเภท วิชาที่ค้น พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านการศึกษาเกษตร ไม่เคยใช้วิธีทัศนในการสอนมากกว่า อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร และอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร จะใช้วิธีทัศนในการเรียนการสอน เป็นประจำ และ นานๆครั้งมากกว่า อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านการศึกษาเกษตร และในด้านการประเมินผล พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกรายการ ยกเว้น การประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน เพียงรายการเดียวเช่นกันที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร ไม่เคยประเมินผลโดยวิธี การประเมินผลก่อนการปฏิบัติงานมากกว่าอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านการศึกษาเกษตร อาจเป็นเพราะ อาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เกษตร ไม่เข้าใจถึงประโยชน์และวิธีการประเมินผลการเรียน ซึ่งสถาบันควรจะจัดการฝึกอบรมให้แก่อาจารย์เหล่านี้

เมื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร ต่ำกว่า 16 ปี และตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้าน การเตรียมการสอนและการสอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล ส่วนในด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน ยกเว้นในเรื่อง พื้นที่ในการฝึกทดลอง/ สาธิต ที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี มีความคิดเห็นว่า พื้นที่ในการฝึกทดลอง/ สาธิต มีไม่เพียงพอ มากกว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าทำการสอนมานาน จึงทำให้รู้แนวทางในการจัดการพื้นที่ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกว่า จึงทำให้มีความคิดเห็นว่า พื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต มีในปริมาณที่เพียงพอมากกว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 16 ปี

จากการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในด้านการเตรียมการสอนและการสอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ในด้านการเตรียมการสอนและการสอน และด้านการประเมินผล มีปัญหาไม่ถึง ร้อยละ 50 ในทุกรายการ แต่ถ้าพิจารณาในภาพรวมแล้วจะพบว่ารายการต่าง ๆ นั้นนับว่าเป็นปัญหาสำคัญและควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุง ส่วนใน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรม ปรากฏว่ามีปัญหาโดยเฉพาะเรื่อง ความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งปัญหานี้ สอดคล้องกับ ยงยุทธ เศรษฐกร¹² ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการสอนการเรียนอาชีพเกษตร ใน

กรมการศึกษาค้นคว้า นักศึกษายังมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาเกษตรและนักศึกษาคาดความสนใจในวิชาเกษตร เพราะขาดพื้นฐานทางการเกษตร ฉะนั้นอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรควรวางวิธีหรือแนวทางแก้ไข เพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนรวมทั้งควรจะได้แก้ไขปรับปรุงปัญหาในรายการอื่นด้วย สำหรับในด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาเกือบทุกรายการ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอต่อการซื้อสื่อ/ อุปกรณ์ที่ทันสมัย การขอซื้อสื่อ/ อุปกรณ์ใหม่ๆ ทำได้ยาก สื่อ/ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนส่งมาล่าช้า สื่อ/ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และ สื่อ/ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา รัชมีอมรวินันต์¹³ ที่พบว่า ในวิทยาลัยครูเกิดการขาดแคลนอุปกรณ์การสอนค่อนข้างมาก ส่วนประเสริฐ ประชาธามภูรี¹⁴ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เกี่ยวกับการสอนงานเกษตร ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 พบว่า ปัญหาที่มีความรุนแรงมาก คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนสำหรับ ไฟศาล นาตินธมากร¹⁵ ศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งพบว่า วัสดุอุปกรณ์การสอนมีคุณภาพต่ำ เก่า ล้าสมัย หรือหมดอายุการใช้งาน การขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับแต่งเครื่องมือในการสอน และ ชำรงศักดิ์ หาพิพัฒน์¹⁶ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญ ด้านการเกษตรของนักศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ม.ศ 6) แผนเกษตรกรรมภายในโรงเรียน และวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ พบว่า อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งที่สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ทำให้ ครู-อาจารย์ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียน นักศึกษาเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพของการศึกษาต่อไป

ปัญหาในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่มีปัญหามากที่สำคัญ คือ ขาดงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ ห้องเรียน เป็นที่สังเกตว่าการที่สถาบันราชภัฏ ไม่มีงบประมาณข้างต้น ก็จะส่งผลยังปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยจะแยกเป็นหมวดๆได้ดังนี้ ด้านอาคาร/ โรงเรียน 7 รายการ ด้านพื้นที่ปฏิบัติงาน 10 รายการ ด้านแหล่งน้ำ 10 รายการ และ วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ 3 รายการ ปัญหาทั้งหมดนี้เป็นปัญหาที่น่าสนใจมาก เพราะการเกษตรหรือวิชาเกษตรนั้นผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีก็ต่อเมื่อ เกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการฝึกทักษะและประสบการณ์จริง ปัญหาเหล่านี้ควรจะได้มีการแก้ไขเพื่อการศึกษาที่ถูกต้อง และตรงกับหลักการการเรียนการสอนวิชาเกษตร ซึ่งปัญหาเหล่านี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา จันทวิ¹⁷ ที่พบว่า มีปัญหาในการเรียนภาคปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านงบประมาณ ปัญหาที่พบมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ที่ดินมี

มากแต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้หมด ปริมาณน้ำที่ให้มีไม่เพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ขาดแคลนห้องปฏิบัติการทดลองทางการเกษตร ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการเบิกจ่ายเงิน และได้รับงบประมาณในแต่ละปีไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสถาบันราชภัฏ คณะเกษตรและอุตสาหกรรมหรือภาควิชาเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.1 สถาบันราชภัฏควรลดภาระงานในด้าน จำนวนชั่วโมงสอนและการรับผิดชอบ จำนวนนักศึกษาให้น้อยลง เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา และความก้าวหน้าในหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนเอง

1.2 ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้เตรียมการสอนเป็นประจำ จากข้อมูล พบว่ามีอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรบางส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรทั้งหมด เตรียมการสอนนานๆครั้ง โดยเฉพาะการทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน ที่พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรมากกว่าครั้งที่ปฏิบัติกันจริงๆ

1.3 ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรใช้วิธีการสอนแบบอื่นๆที่นอกเหนือจากการบรรยายให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการสอนแบบ การทัศนศึกษา ทดลอง การทำโครงการ การแก้ปัญหา การอภิปราย การค้นคว้า

1.4 ควรแก้ปัญหาในด้านวิธีการสอนและกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาแตกต่างกัน

1.5 ควรแก้ปัญหาในด้านสื่อ การเรียนการสอนในเรื่อง งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการซื้อสื่อ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย การขอซื้อสื่อ/อุปกรณ์ใหม่ๆทำได้ยาก สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนส่งมาล่าช้า สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอนอยู่ในสภาพไม่พร้อมที่จะใช้งาน สื่อ/อุปกรณ์ในท้องถิ่นหายาก

1.6 ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรได้ใช้สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เครื่องฉายภาพทึบแสง และเทปบันทึกเสียงมากขึ้น

1.7 ควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ใช้การประเมินผลเพื่อประโยชน์ด้านอื่น ด้วย นอกเหนือจากการประเมินผลเพื่อตัดสินการเรียนรู้ เช่น ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน

1.8 ควรจะมีการพัฒนาหรือจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชา
 เกษตรให้มากขึ้น เพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีเพียงพอและไม่มีเลย เช่น
 งบประมาณในการจัดสร้าง โรงเรือน งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน แหล่งน้ำ
 สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฯลฯ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรศึกษาแรงจูงใจและปัญหาอุปสรรคในการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้
 สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

2.2 ควรศึกษาความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน ในสถาบัน
 ราชภัฏ

2.3 ควรศึกษาความต้องการการประเมินผลการศึกษาตามทัศนะของนักศึกษาในสถาบัน
 ราชภัฏ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ทบวงมหาวิทยาลัย, “การประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 6 พ.ศ. 3530-2534,” อนุสารอุดมศึกษา ปีที่ 5, ฉบับที่ (157 มิถุนายน, 2533), หน้า 15.

²ไชยยงค์ น้าละม้าย, “ปัญหาความต้องการเกี่ยวกับการสอนวิชาเกษตรในสถาบันฝึกหัดครู ตามทรรศนะของนักศึกษาที่เรียนวิชาเกษตรกรรมเป็นวิชาเอก,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519), หน้า 50-51.

³นพพร ทัยพิมล, “ปัญหาการสอนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติในวิทยาลัยครูส่วนกลาง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522), หน้าบทคัดย่อ.

⁴วัฒนา จันทศิลป์, “ทัศนะต่อการศึกษา : สอบสวนเข้าไปในการเรียนการสอนในระบบการศึกษาไทย,” ครูปริทัศน์ (10 กุมภาพันธ์ 2528), หน้า 56-57.

⁵พจน์ สะเพียรชัย, แนวโน้มของการจัดการศึกษาและการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 ครุศาสตร์ของเรา (อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุดรธานี, 2524), หน้า 25.

⁶ทินกร ปันธิโก, “การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จากทรรศนะครูประจำการ,” (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2526) หน้า 1.

⁷พรณทิพย์ สุนันท์ลิกันนท์, “เปรียบเทียบความต้องการและปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์เกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคกลาง,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529), หน้าบทคัดย่อ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณี ⁸พิตร ทองชั้น, หลักการวัดผล (กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528), หน้า 6.

⁹สุพิน บุญชูวงศ์, หลักการสอน (กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ, 2531), หน้า 223.

¹⁰พิตร ทองชั้น, เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.

¹¹อรัญญา จันทวี, “ปัญหาการเรียนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของนักศึกษาตามความคิดเห็นของ นักศึกษา อาจารย์ และ ผู้บริหารในสถาบันราชภัฏภาคเหนือ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533), หน้า 108.

¹²ยงยุทธ เศรษฐกร, “สัมมนาปัญหาการสอนอาชีวศึกษาเกษตรในสถาบันกรมการฝึกหัดครู รายงานการวางโครงการการสอนอาชีวศึกษา,” (กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), หน้า 1-2.

¹³วิภา รัศมีอมรวิวัฒน์, “ปัญหาบางประการที่มีอิทธิพลต่อการสอนวิชาเกษตรในระดับประกาศนียบัตรของสถานศึกษาฝึกหัดครูในประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519), หน้า 76.

¹⁴ประเสริฐ ประชาราษฎร์, “ความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์เกี่ยวกับการสอนงานเกษตรตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522), หน้า 72-73.

¹⁵ไพศาล นาลินธมาร, “ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาชีพตามหลักสูตรระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานี,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531), หน้าบทคัดย่อ.

¹⁶ธีรรงค์ หาพิพัฒน์, “ความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ และความชำนาญด้านการเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (มศ.6) แผนกเกษตรกรรมในโรงเรียน และ วิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520), หน้าบทคัดย่อ.

¹⁷ อร์ัญญา จันทวี่, เรื่องเดียวกัน, หน้า 108-109.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กมล คิชูกมล และ คณะ. บทสรุปผลงานวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่ม 3 สภาพการเรียนการสอนวิชาการงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตร พ.ศ. 2521. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาร์นการพิมพ์, 2529.
- กรองจิต บัวทอง. ปัญหาในกระบวนการเรียนวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- กานดา พูนลาภทวี. การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528. (อัดสำเนา).
- กรมการฝึกหัดครู. หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 สาขาวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู, 2536.
- _____ หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536 สาขาวิทยาศาสตร์ . กรุงเทพฯ: หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู, 2536.
- กรมวิชาการ . การประเมินผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2522. กรุงเทพฯ: กองการวิจัยทางการศึกษา, 2523.
- นัตรชัย คะชา. ความสามารถในการประเมินผลของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาชีพเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษาที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชวนพิศ แซ่หู่. สภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมตามแผนการเรียนเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา (ตอนปลาย) สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ.
2526. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์, 2527.

ชูใจ ศรีรัตน์. รวมบทความอาชีวศึกษา. สภาพการอาชีวศึกษาระหว่างปี 2510-2516. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์วิทยากร, 2517.

ไชยงค์ นำละมัย. ปัญหาความต้องการเกี่ยวกับการสอนวิชาเกษตรกรรมในสถาบันศึกษา
ครูตามธรรมชาติของนักศึกษาที่เรียนวิชาเกษตรกรรมเป็นวิชาเอก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2520.

ถาวร แซ่ใจ้ว. การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยา
ลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ทบวงมหาวิทยาลัย. “การประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-
2534.” อนุสารอุดมศึกษา. ปีที่ 5, ฉบับที่ 157 (มิถุนายน 2533).

ทรงลักษณ์ ไทรพิง. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา
หลักสูตรวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ทินกร ปันธิโก. การศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จาก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ทรัพย์สินของครูประจำการ . ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร :
ไม่จำกัดจำนวน อีกทั้ง ผมให้คิดเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มาไปใช้
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ธีรรงค์ หาทิพัฒน์. ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและความชำนาญด้านการเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (มศ.๑) แผนกเกษตรกรรมในโรงเรียนและวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

นพคุณ ศิริวรรณ. เกษตรกรรมยุคใหม่ ความหวังของเกษตรกรไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

_____. งานฟาร์ม กลยุทธ์ของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

_____. “การจัดการและการบริหารการศึกษา : มีข้อคิดที่ต้องทบทวน.” เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง เทคนิคการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ในเขตชุมชนหนาแน่น, 5 กันยายน 2538, กรุงเทพฯ: โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

นพพร ทัยพิมล. ปัญหาการสอนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติในวิทยาลัยครูส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

นภาพร อมรเลิศสินไทย. รายงานการวิจัย การกระจายครูตามวุฒิในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา สำนักคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2528.

นาฏเจลิยว สุมาวงศ์. ระเบียบวิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์, 2519.

นิตยา คมธรรม. การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาประชากรศึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิรมล ธรรมอำนวยสุข. “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.” เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 6 16-20 ตุลาคม 2532 เล่ม 2, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2532.

ประสิทธิ์ มณีไสย. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ประเสริฐ ดันจงนาวัน. ความคิดเห็นของครูเกษตรที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ เกษตรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

ประเสริฐ ประชาราษฎร์. ความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์เกี่ยวกับการสอนงานเกษตร ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

ปฏิฐะ บุญนาค. คู่มือครูวิธีสอนวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : เขมมบรรณกิจ, 2524.

พงษ์พิศ ทะคง และสุภัคลักษณ์ คูหาทอง. “สภาพปัญหาทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาที่ 9 ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.” ผลงานวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2524.

พจน์ สะเพียรชัย. แนวโน้มของการจัดการศึกษา และการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 5 คุรุศาสตร์ของเรา. อุดรธานี: คณะคุรุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุดรธานี, 2524.
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.

พนิต เข้มทอง. สื่อการศึกษากับการสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.

พร พ่วงกิม. ทักษะทางการเกษตรตามความต้องการของนักศึกษาวิชาเอกเกษตรศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถานศึกษาฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2522.

พรรณทิพย์ สุนันท์ลิขานนท์. เปรียบเทียบความต้องการ และปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู-อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

พิตร ทองชั้น. หลักการวัดผล. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2524.

พริ้มเพรา คงชนะ. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนวิชาอาชีพของท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ไพบุลย์ ไพรีพ่ายฤทธิ์. ประมวถบทความเกี่ยวกับการศึกษาในชนบท การสอนวิชาเกษตรในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาพระสมุรุ, 2516.

ไพศาล นาลินธมากร. ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของครูสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เมธี ปลัณธนานนท์. การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา.
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกสิ่งเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2528.

ขงยุทธ์ เศรษฐกร. สัมมนาปัญหาการสอนอาชีวเกษตร ในสถาบันกรมการฝึกหัดครู รายงาน การวางโครงการการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518.

รมณีย์ อภาภิรม. องค์การอาชีวศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533.

รัตนาวดี นิลเปรม. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาแกนวิชาชีพตามหลักสูตร ปวช. 2524 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

ลักขณา คำตรง. การจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

เลิศชัย สอนสุภาพ. ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

วิวัฒนา จันทศิลป์. "ทัศนคติต่อการศึกษา: สอบสวนเข้าไปในการเรียนการสอนในระบบการศึกษาไทย." ครูปริทัศน์ (10 กุมภาพันธ์ 2528).

วิจิต คาราบด. สถานภาพทางวิชาการของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิภา รัศมีอมรวินวัฒน์. ปัญหาบางประการที่มีอิทธิพลต่อการสอนวิชาเกษตรในระดับประกาศนียบัตรของสถานศึกษาฝึกหัดครูในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศรีสุวรรณ ปิยะศิริศิลป์. ปัญหาในการจัดแผนการเรียนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเกษตรกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.

สนอง จันทรนนทร และคนอื่นๆ. “แนวทางการวางแผนการศึกษากับการมีงานทำ.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 2526.

สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515-2519. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักธรรมเนียบนายกรัฐมนตรี, 2515.

สมคิด สร้อยน้ำ. สภาพปัญหาการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำการตามโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระดับปริญญาตรี กลุ่มวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

สมบูรณ์ มิ่งเมือง. ปัญหาการจัดและดำเนินการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษาในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สมหญิง ภาคอืด. สมรรถวิสัยที่จำเป็นของครูเกษตรในด้านการสอนวิชาเกษตรในชั้นเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายตามทฤษฎีของครูเกษตร กรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2531.

สุมาลี กุลประดิษฐ์. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการ ศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520.

สุวิทย์ ศิลปสุวรรณ. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนเพื่อประกอบอาชีพอิสระ
เกษตรกรกรรม ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

อรัญญา จันทวี. ปัญหาการเรียนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของนักศึกษา ตามความคิดเห็นของ
นักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหารในสถาบันราชภัฏภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.

อรจิต ภูแพ. คู่มือการฝึกสอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาคอาชีวศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

เอกชัย กี่สุขพันธ์..หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. กรุงเทพฯ : องค์กรศิลปการพิมพ์, 2527.

Good, Carter V. Dictionary of Education. NEW York:Mc Graw-Hill Book Company,1973

Hamlin, H.M. Agricultural Education in Community School Illinois: The Interstate
Printing Co., 1950.

Newcomb, L.H. Improving Teaching and Learning. Agricultural Education Magazine, 47 (6)
1974.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 189/2538

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวเกษร เมืองทิพย์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวเกษร เมืองทิพย์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยา
นิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คร.คณัย	ศิษย์บุตร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
คร.นพคุณ	ศิริวรรณ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ผศ.ดร.วีรวรรณ	ศิริวรรณ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

คร.นพคุณ	ศิริวรรณ	ประธานประจำสาขาวิชา
อาจารย์สมจิตต์	กล้ากลิ่น	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์ศศิธร	จารุสมบัติ	กรรมการประจำสาขาวิชา
คร.คณัย	ศิษย์บุตร	กรรมการ
ผศ.ดร.วีรวรรณ	ศิริวรรณ	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

รักษาราชการในตำแหน่งคณบดี

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2539

1. นางสาวเกษร เมืองทิพย์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ” โดยมี ดร.คณัย ดิษยบุตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และ ผศ.ดร.วีรวรรณ ศิริวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504.7/ว.5

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

30 มกราคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวเกษร เมืองทิพย์ ซึ่งทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “สถาปนากิจการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ”

คณะกรรมการอุตสาหกรรมหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า งานบัณฑิตศึกษา อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร.3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. ดร.วสุธาร ศรีนพรัตน์
ข้าราชการบำนาญ อดีตหัวหน้าคณะเกษตรและอุตสาหกรรม
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
2. ผศ.ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค
ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. ผศ.พวงเพ็ญ ทองลงยา
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
4. อาจารย์วันทนี โชติสกุล
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
5. อาจารย์สยาม อรุณศรีมรกต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/0435

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

31 มกราคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

ด้วย นางสาวเกษร เมืองทิพย์ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ”

คณะกรรมการอุดมศึกษาขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพนี ลีจิตวันนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
งานบัณฑิตศึกษา อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร.3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/0539

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

9 กุมภาพันธ์ 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน.....ชุด
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นางสาวเกษร เมืองทิพย์ เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ” ซึ่งโครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2539

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าจะมีลายน้ำขึ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

รายชื่อสถาบันราชภัฏที่ส่งแบบสอบถาม

1. สถาบันราชภัฏพระนคร
2. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
3. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
4. สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
5. สถาบันราชภัฏเชียงราย
6. สถาบันราชภัฏนครสวรรค์
7. สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
8. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม
9. สถาบันราชภัฏสกลนคร
10. สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
11. สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
12. สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
13. สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการณ
14. สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
15. สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
16. สถาบันราชภัฏภูเก็ต
17. สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
18. สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0313.1/0693

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
ถนนโรจนะ ตำบลประตูลี่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

25 มีนาคม 2539

เรื่อง ส่งแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 8 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กรอกแบบสอบถาม เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สถาบันราชภัฏ” ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

บัดนี้ สถาบันฯ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว และได้จัดส่งมาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กীরติ ศรีวิเชียร)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานกวีชัย เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร. 242708 อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 035 241-407 ต่อ 115

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
2. แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในสถาบันราชภัฏ
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
3. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย
4. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณ
เกษร เมืองทิพย์
ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ

คำแนะนำ ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ให้ไว้

1. เพศ ○ ชาย ○ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพการสมรส ○ โสด ○ สมรส ○ อื่นๆ
4. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร.....ปี
5. วุฒิการศึกษา (โปรดกรอกทุกระดับ)

ระดับ การศึกษา	วุฒิการศึกษา		
	วิทยาศาสตร์เกษตร	ศึกษาศาสตร์เกษตร/ การศึกษาเกษตร	อื่นๆ
อนุปริญญา/เทียบเท่า
ปริญญาตรี
ปริญญาโท
ปริญญาเอก
อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. อัตราเงินเดือนปัจจุบันบาท/เดือน
7. ตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน
 อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์
8. หน้าที่พิเศษที่นอกเหนือจากงานสอน มี ไม่มี
9. รายได้ของท่านที่นอกเหนือจากเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง
 มี ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

(เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง)

2.1 การเตรียมการสอนและการสอน

การเตรียมการสอนและการสอน	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
การเตรียมการสอน			
1. วิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาของวิชาที่สอน			
2. ทำแผนการสอนรายวิชา			
3. ทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนรายวัน			
การสอน			
1. การนำเข้าสู่บทเรียนก่อนทำการสอน			
2. สอนตามวัตถุประสงค์ของบันทึกการสอน			
3. การสรุปเนื้อหาเมื่อสอนจบ แต่ละบทเรียน หรือแต่ละหัวข้อ			
4. อื่นๆ.....			

2.2 วิธีการสอนและกิจกรรม

วิธีการสอนและกิจกรรม(ที่ใช้)	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. การบรรยาย			
2. การตอบคำถาม			
3. การสาธิต			
4. การแก้ปัญหา			
5. การให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน			
6. การทำโครงการ			
7. การอภิปราย			
8. การทัศนศึกษา			

วิธีการสอนและกิจกรรม	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
9. การค้นคว้า			
10. การทดลอง			
11. อื่นๆ.....			

2.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน(ที่ใช้)	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
1. ภาพประกอบ			
2. เอกสารสิ่งพิมพ์			
3. ของจริง			
4. เครื่องฉายสไลด์			
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ			
6. วิดีทัศน์			
7. เครื่องฉายภาพทึบแสง			
8. เทปบันทึกเสียง			
9. หุ่นจำลอง			
10. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน			
11. อื่นๆ.....			

2.4 การประเมินผล

การประเมินผล	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
ในชั้นเรียน			
1. ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน			
2. ประเมินผลก่อนเรียนเพื่อจัดกลุ่มผู้เรียน			

การประเมินผล	การปฏิบัติ		
	เป็นประจำ	นานๆ ครั้ง	ไม่เคย
3. ประเมินผลก่อนทำการสอนทุกครั้ง			
4. ประเมินผลกลางภาคและปลายภาคเรียน			
5. ประเมินผลเฉพาะปลายภาคเรียน			
6. ประเมินผลเพื่อประเมินการสอนของตนเอง			
7. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
8. ประเมินผลด้านเจตคติ			
9. อื่นๆ.....			
การปฏิบัติงาน			
1. ประเมินผลก่อนการปฏิบัติงาน			
2. ประเมินผลทุกระยะอย่างต่อเนื่อง			
3. ประเมินผลเฉพาะหลังการปฏิบัติงาน			
4. ประเมินผลงานที่ทำ			
5. ประเมินขั้นตอนการปฏิบัติงาน			
6. อื่นๆ.....			

2.5 สิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนวิชาเกษตร

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปริมาณ		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย
1. พื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา			
2. พื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต			
3. อาคารเรียน/ห้องเรียน			
4. พื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน			
5. งบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน			
6. พื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรือน			
7. งบประมาณในการจัดสร้างโรงเรือน			
8. สถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน			
9. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น (จอบ เสียม)			

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปริมาณ		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย
10. แหล่งน้ำในการปลูกพืช			
11. แหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์			
12. แหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ			
13. วัสดุฝึก/ เคมีภัณฑ์เกษตร			
14. พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์			
15. อื่นๆ.....			

ตอนที่ 3 ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเกษตรในสถาบันราชภัฏ
(เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง)

ประเด็นปัญหา	ปัญหา	
	มี	ไม่มี
การเตรียมการสอน		
1. เวลาในการเตรียมการสอน		
2. ความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอนรายวิชา		
3. ความรู้ความเข้าใจในการทำบันทึกการสอน/แผนการสอนรายวัน		
4. การจัดทำแผนการสอนรายวิชา		
5. การจัดทำบันทึกการสอน/แผนการสอนรายวัน		
6. อื่นๆ.....		
การสอน		
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน		
2. ความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชากับระยะเวลา		
3. ความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ		
4. อื่นๆ.....		
วิธีการสอนและกิจกรรม		
1. ผู้สอนต้องรับผิดชอบนักศึกษาจำนวนมาก		
2. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสม		

ประเด็นปัญหา	ปัญหา	
	มี	ไม่มี
3. ความรู้ความเข้าใจในการเลือกกิจกรรมประกอบการสอน		
4. ความรู้พื้นฐานทางวิชาเกษตรของนักศึกษาแตกต่างกัน		
5. จำนวนชั่วโมงสอนมาก		
6. อื่นๆ.....		
สื่อการเรียนการสอน		
1. สื่อ/อุปกรณ์ในห้องถิ่นหายาก		
2. สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย		
3. สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งาน		
4. สื่อ/อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนส่งมาล่าช้า		
5. การขอซื้อสื่อ/อุปกรณ์ใหม่ๆ ทำได้ยาก		
6. งบประมาณไม่เพียงพอต่อการซื้อสื่อ/อุปกรณ์ที่ทันสมัย		
7. อื่นๆ.....		
การประเมินผล		
1. ความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบ		
2. เกณฑ์การประเมินผลภาคปฏิบัติ		
3. คะแนนรวมของนักศึกษาปลายภาคเรียนแตกต่างกันมาก เกิดความยุ่งยากในการประเมิน		
4. เกณฑ์ประเมินผลด้านเจตคติ		
5. เกณฑ์การประเมินผลภาคทฤษฎี		
6. เกณฑ์มาตรฐานในการให้คะแนน		
7. อื่นๆ.....		
สิ่งอำนวยความสะดวก		
1. ไม่มีพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา		
2. ไม่มีพื้นที่ในการฝึกทดลอง/สาธิต		
3. พื้นที่ปฏิบัติงานอยู่ห่างไกล		
4. พื้นที่ปฏิบัติงานสภาพของดินขาดความอุดมสมบูรณ์		

ประเด็นปัญหา	ปัญหา	
	มี	ไม่มี
5. พื้นที่ปฏิบัติงานถูกน้ำท่วม		
6. พื้นที่ปฏิบัติงานถูกรบกวนจากคน/สัตว์		
7. อาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เพียงพอ		
8. ลักษณะของอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสมกับวิชาที่สอน		
9. ไม่มีพื้นที่ในการก่อสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน		
10. ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างอาคารเรียน/ห้องเรียน		
11. สภาพแวดล้อมของอาคารเรียน/ห้องเรียนไม่เหมาะสม		
12. ห้องเรียนคับแคบ/เล็กเกินไป		
13. โรงเรียนฝึกงานไม่เพียงพอ		
14. ไม่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างโรงเรียน		
15. โรงเรียนอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้งาน		
16. โรงเรียนที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับวิชาที่สอน		
17. ที่ตั้งโรงเรียนไม่เหมาะสม		
18. ไม่มีงบประมาณในการจัดสร้างโรงเรียน		
19. ไม่มีสถานที่ฝึกงานภายใน/ภายนอกสถาบัน		
20. ขาดเครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น (จอบ เสียม)		
21. ขาดแคลนแหล่งน้ำในการปลูกพืช		
22. แหล่งน้ำในการปลูกพืชมีคุณภาพต่ำ		
23. มีแหล่งน้ำในการปลูกพืชแต่ไม่เพียงพอ		
24. ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์		
25. มีแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์แต่ไม่เพียงพอ		
26. แหล่งน้ำเพื่อการบริโภค/น้ำเพื่อใช้สำหรับการเลี้ยงสัตว์ไม่มีคุณภาพ		
27. ขาดแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ		
28. มีแหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่ไม่มีเพียงพอ		
29. แหล่งน้ำสำหรับเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไม่มีคุณภาพ		

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเกษร เมืองทิพย์ เกิดวันพฤหัสบดีที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2512 อายุ 27 ปี พ.ศ. 2535 จบปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้